

Метадані

ДОКУМЕНТ

Заголовок

2026_Петрик А.Я._АіД_АМ-22-1

Автор

Петрик Анна Ярославівна

Науковий керівник / Експерт

канд. арх., доц. кафедри АіД Кельба С.С.

ІД документа

334215684

ОРГАНІЗАЦІЯ

Назва організації

Ivano-Frankivsk National Technical University of Oil and Gas

підрозділ

Каф. АіД

ЗВІТ

Дата звіту

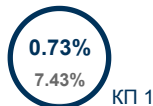
6/7/2026

Дата редагування

6/7/2026

Обсяг знайдених подібностей

Коефіцієнт подібності визначає, який відсоток тексту по відношенню до загального обсягу тексту було знайдено в різних джерелах. Зверніть увагу, що високі значення коефіцієнта не автоматично означають плагіат. Звіт має аналізувати компетентна / уповноважена особа.

15133

Кількість слів

126039

Кількість символів

Тривога

У цьому розділі ви знайдете інформацію щодо текстових спотворень. Ці спотворення в тексті можуть говорити про МОЖЛИВІ маніпуляції в тексті. Спотворення в тексті можуть мати навмисний характер, але частіше характер технічних помилок при конвертації документа та його збереженні, тому ми рекомендуємо вам підходити до аналізу цього модуля відповідально. У разі виникнення запитань, просимо звертатися до нашої служби підтримки.

Заміна букв		5
Інтервали		0
Мікропробіли		0
Білі знаки		3
Парафрази (SmartMarks)		45

Джерела

Нижче наведений список джерел. В цьому списку є джерела із різних баз даних. Колір тексту означає в якому джерелі він був знайдений. Ці джерела і значення Коефіцієнту Подібності не відображають прямого плагіату. Необхідно відкрити кожне джерело і проаналізувати зміст і правильність оформлення джерела.

10 найдовших фраз

Колір тексту

#	НАЗВА ТА АДРЕСА ДЖЕРЕЛА URL (НАЗВА БАЗИ)	КІЛЬКІСТЬ ІДЕНТИЧНИХ СЛІВ (ФРАГМЕНТІВ)
1	https://repp.nung.edu.ua/bitstreams/e263ch45-c04d-44a0-a6dd-c5e4e2ce6d46/download	65 (0.43 %)

2	https://polyanytsya.if.ua/wp-content/uploads/zapyska_s_polyanyczya_uch_preluky_redka.pdf	58 (0.38 %)
3	http://www.zolochiv-rda.gov.ua/architecture/DPT%20Pidgaj/Zapuska%20DPT_Pidgaychuku_21_03_2014%20.doc	47 (0.31 %)
4	http://www.zolochiv-rda.gov.ua/architecture/DPT%20Pidgaj/Zapuska%20DPT_Pidgaychuku_21_03_2014%20.doc	40 (0.26 %)
5	https://repo.nung.edu.ua/bitstreams/e263cb45-c04d-44a0-a6dd-c5e4e2ce6d46/download	33 (0.22 %)
6	https://polyanytsya.if.ua/wp-content/uploads/zapyska_s_polyanyczya_uch_preluky_redka.pdf	30 (0.2 %)
7	http://samzan.ru/212854	24 (0.16 %)
8	https://stepscenter.org.ua/archives/odessa-2017.pdf	24 (0.16 %)
9	2025_Колодій_С.Ю._ІАБ_АіД-21-2 6/15/2025 Ivano-Frankivsk National Technical University of Oil and Gas (Каф. АіД)	23 (0.15 %)
10	Центр природничих наук у м. Києві 5/8/2026 Institute of Innovative Education of Kyiv National University of Construction and Architectur (Institute of Innovative Education of Kyiv National University of Construction and Architectur)	23 (0.15 %)

Домашня база даних (0.24 %)

#	ЗАГОЛОВОК	КІЛЬКІСТЬ ІДЕНТИЧНИХ СЛІВ (ФРАГМЕНТІВ)
1	2025_Колодій_С.Ю._ІАБ_АіД-21-2 6/15/2025 Ivano-Frankivsk National Technical University of Oil and Gas (Каф. АіД)	36 (2) (0.24 %)

Програма обміну базами даних (1.86 %)

#	ЗАГОЛОВОК	КІЛЬКІСТЬ ІДЕНТИЧНИХ СЛІВ (ФРАГМЕНТІВ)
2	Центр природничих наук у м. Києві 5/8/2026 Institute of Innovative Education of Kyiv National University of Construction and Architectur (Institute of Innovative Education of Kyiv National University of Construction and Architectur)	58 (4) (0.38 %)
3	Готельно-курортний центр у Івано-Франківська область, село Яворів 5/12/2026 Institute of Innovative Education of Kyiv National University of Construction and Architectur (Institute of Innovative Education of Kyiv National University of Construction and Architectur)	26 (2) (0.17 %)
4	Центр підтримки та відновлення для соціальної адаптації внутрішньо переміщених осіб в м. Києві 5/11/2026 Institute of Innovative Education of Kyiv National University of Construction and Architectur (Institute of Innovative Education of Kyiv National University of Construction and Architectur)	25 (2) (0.17 %)
5	Центр стрілецьких видів спорту й тактичної підготовки в м. Житомир 5/12/2026 Institute of Innovative Education of Kyiv National University of Construction and Architectur (Institute of Innovative Education of Kyiv National University of Construction and Architectur)	23 (3) (0.15 %)

6	КОНЦЕПТУАЛЬНИЙ ПРОЕКТ СУЧАСНОГО МУЗЕЮ 1/30/2023 King Danylo University (King Danylo University)	19 (2) (0.13 %)
7	Стаття 5 Рябінін Рукомойнікова ..docx 8/16/2023 Publishing House "Helvetica" (Видавничий дім "Гельветика")	17 (1) (0.11 %)
8	УПРАВЛІННЯ ПОВЕРХНЕВИМ СТОКОМ М. ХАРКІВ ЗАСОБАМИ ЗЕЛЕНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ.pdf 11/28/2021 V. N. Karazin Kharkiv National University (KGNU) (ННІ екології, зеленої енергетики та сталого розвитку - кафедра екологічного моніторингу та заповідної справи)	15 (1) (0.1 %)
9	ЛОКАЛЬНІ ПОЛІТИЧНІ РЕЖИМИ В УКРАЇНІ: ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ НА ПРИКЛАДІ КИЄВА, ЛЬВОВА, ОДЕСИ ТА ХАРКОВА 5/22/2025 The Ivan Franko National University (Філософський факультет)	14 (1) (0.09 %)
10	Будівництво восьмиповерхового 28-ми квартирної житлового будинку з відділення банку на першому поверсі в м. Борислав Львівської області 5/25/2026 Institute of Innovative Education of Kyiv National University of Construction and Architectur (Institute of Innovative Education of Kyiv National University of Construction and Architectur)	12 (2) (0.08 %)
11	Громадський центр з виставковими залами в м.Вінниця 5/15/2026 Institute of Innovative Education of Kyiv National University of Construction and Architectur (Institute of Innovative Education of Kyiv National University of Construction and Architectur)	12 (1) (0.08 %)
12	Мишеніна Єлизавета А-23-1-М 5/11/2026 Institute of Innovative Education of Kyiv National University of Construction and Architectur (Institute of Innovative Education of Kyiv National University of Construction and Architectur)	11 (2) (0.07 %)
13	Мультифункціональний офісний центр та соціальний хаб для ветеранів вул. Соборна м. Вінниця» 5/13/2026 Institute of Innovative Education of Kyiv National University of Construction and Architectur (Institute of Innovative Education of Kyiv National University of Construction and Architectur)	11 (2) (0.07 %)
14	Нове будівництво торговельно-офісного центру у с. Сокольніки, Львівського району, Львівської області 5/12/2026 Institute of Innovative Education of Kyiv National University of Construction and Architectur (Institute of Innovative Education of Kyiv National University of Construction and Architectur)	11 (1) (0.07 %)
15	Бізнес-центр у м. Хмельницький 5/8/2026 Institute of Innovative Education of Kyiv National University of Construction and Architectur (Institute of Innovative Education of Kyiv National University of Construction and Architectur)	10 (1) (0.07 %)
16	Бізнес-хаб "Oasis" з рекреаційною зоною та інтегрованим арт-простором у м. Львові 5/12/2026 Institute of Innovative Education of Kyiv National University of Construction and Architectur (Institute of Innovative Education of Kyiv National University of Construction and Architectur)	8 (1) (0.05 %)
17	Багатофункціональний громадсько-адміністративний центр» в м. Південноукраїнськ, Вознесенського району, Миколаївської області (комплексний проект) 5/15/2026	5 (1) (0.03 %)

18 ФАБД_2026_191_Б_Приплавка 5/26/2026 5 (1) (0.03 %)
Ukrainian national aviation university (ФНСА Кафедра архітектури та просторового планування)

Інтернет (5.33 %)

#	ДЖЕРЕЛО URL	КІЛЬКІСТЬ ІДЕНТИЧНИХ СЛІВ (ФРАГМЕНТІВ)
19	https://repo.nung.edu.ua/bitstreams/e263cb45-c04d-44a0-a6dd-c5e4e2ce6d46/download	151 (6) (1 %)
20	https://online.budstandart.com/ua/catalog/doc-page?id_doc=77081	130 (14) (0.86 %)
21	https://polyanytsya.if.ua/wp-content/uploads/zapyska_s._polyanyczya_uch._preluky_redka.pdf	105 (5) (0.69 %)
22	http://www.zolochiv-rda.gov.ua/architecture/DPT%20Pidgaj/Zapuska%20DPT_Pidgaychuku_21_03_2014%20.doc	98 (4) (0.65 %)
23	http://online.budstandart.com/ua/catalog/doc-page?id_doc=104666	65 (6) (0.43 %)
24	https://stepscenter.org.ua/archives/odessa-2017.pdf	33 (2) (0.22 %)
25	https://www.arhivinfo.ru/1-31022.html	24 (2) (0.16 %)
26	http://samzan.ru/212854	24 (1) (0.16 %)
27	https://nazk.gov.ua/wp-content/uploads/2021/12/MistoBuDok_umovy_A4_.pdf	17 (2) (0.11 %)
28	https://goradm.cg.gov.ua/web_docs/26/2019/07/docs/%D0%9F%D0%BE%D1%8F%D1%81%D0%BD%D1%8E%D0%B2%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B0%20%D0%B7%D0%B0%D0%BF%D0%B8%D1%81%D0%BA%D0%B0.pdf	15 (1) (0.1 %)
29	https://lektcii.org/1-56779.html	14 (2) (0.09 %)
30	https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2023-03/%D0%9D%D0%94%20%D0%9F%D0%A0%D0%9E%D0%95%D0%9A%D0%A2%D0%A3%D0%92%D0%90%D0%9D%D0%9D%D0%AF%20%D0%9E%D0%91%E2%80%99%D0%84%D0%9A%D0%A2%D0%86%D0%92%20%D0%93%D0%9E%D0%A2%D0%95%D0%9B%D0%AC%D0%9D%D0%9E-%D0%A0%D0%95%D0%A1%D0%A2%D0%9E%D0%A0%D0%90%D0%9D%D0%9D%D0%9E%D0%93%D0%9E%20%D0%93%D0%9E%D0%A1%D0%9F%D0%9E%D0%94%D0%90%D0%A0%D0%A1%D0%A2%D0%92%D0%90.pdf	14 (1) (0.09 %)
31	https://www.knuba.edu.ua/wp-content/uploads/2025/03/anotacziya_mustafa_mahmud_abdulgani.pdf	13 (2) (0.09 %)
32	http://eia.menr.gov.ua/uploads/documents/6017/reports/y0cllvR_JC.pdf	12 (1) (0.08 %)
33	http://eia.menr.gov.ua/uploads/documents/5607/reports/4xpxdJh5eG.pdf	12 (2) (0.08 %)
34	http://repository.lnau.edu.ua:8080/jspui/bitstream/123456789/3181/1/%D0%9F%D1%80%D0%B0%D1%86%D1%8C%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D1%82%D0%B8%D0%B9%20%D0%90.%D0%93.-mag.pdf	11 (1) (0.07 %)
35	http://eia.menr.gov.ua/uploads/documents/3718/reports/d6a79aa50ae2eb01ccb9a41d28637e22.pdf	11 (1) (0.07 %)
36	https://e-construction.gov.ua/document_detail/doc_id=3069773210921731436/optype=2	11 (1) (0.07 %)
37	https://online.budstandart.com/ua/catalog/doc-page.html?id_doc=56317	10 (1) (0.07 %)
38	http://rkr.nuczu.edu.ua/images/261/bak/2020/Kalianov.pdf	10 (2) (0.07 %)
39	https://dspace.uzhnu.edu.ua/isui/bitstream/lib/66137/1/294477-	9 (1) (0.06 %)

[%D0%A2%D0%B5%D0%BA%D1%81%D1%82%20%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%82%D1%96-679555-1-10-20231224.pdf](#)

40	https://e-construction.gov.ua/document_detail/doc_id=3504706582879405079/optype=2	7 (1) (0.05 %)
41	http://eforum.lntu.edu.ua/index.php/jurnal-mbf/issue/download/10/9	5 (1) (0.03 %)
42	http://eia.menr.gov.ua/uploads/documents/1615/reports/6b6f80a45de15f41a2f8c5dd9ab3ec8c.pdf	5 (1) (0.03 %)

Список прийнятих фрагментів

#	ЗМІСТ	КІЛЬКІСТЬ ОДНАКОВИХ СЛІВ (ФРАГМЕНТІВ)
https://repo.nung.edu.ua/bitstreams/e263cb45-c04...		151 (1%)
1	Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу Інститут а...	10 (0.07%)
2	назва роботи) Архітектура та містобудування (назва освітньої програми) 191 Арх...	65 (0.43%)
3	Освітній рівень бакалавр ...	33 (0.22%)
4	року №14, червня, 20252. Строк подання студентом роботи _____...	11 (0.07%)
5	роботи Розділ Прізвище, ініціали та посада консультанта Підпис, дата завданн...	14 (0.09%)
6	7. Дата видачі завдання _____...	18 (0.12%)
2025_Колодій_С.Ю._ІАБ_АіД-21-2		36 (0.24%)
1	будівництва «ІФНТУНГ-ДонНАБА» Кафедра архітектури і дизайну колодій софія юрії...	13 (0.09%)
2	Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу _____...	23 (0.15%)
http://samzan.ru/212854		24 (0.16%)
1	роботи _____...	24 (0.16%)
http://rkr.nuczu.edu.ua/images/261/bak/2020/Kali...		10 (0.07%)
1	2 3 4 5 6	5 (0.03%)
2	2 3 4 5 6	5 (0.03%)
Бізнес-центр у м. Хмельницький		10 (0.07%)
1	прізвище та ініціали) ЗМІСТ ...	10 (0.07%)
Центр стрілецьких видів спорту й тактичної підго...		23 (0.15%)
1	РОЗДІЛ 1. ПЕРЕДПРОЄКТНИЙ АНАЛІЗ 11 1.1	5 (0.03%)
2	Історична довідка 16 1.3 Містобудівна ситуація розміщення об'єкта проектування...	13 (0.09%)
3	Аналіз світового і вітчизняного досвіду	5 (0.03%)
Центр природничих наук у м. Києві		58 (0.38%)
1	Техніко-економічні показники генерального плану	5 (0.03%)
2	РОЗДІЛ 3. АРХІТЕКТУРНО-планувальне рішення 27 3.1 Художньо-образна концепція ...	23 (0.15%)

3	РОЗДІЛ 5. КОНСТРУКТИВНЕ РІШЕННЯ І БУДІВЕЛЬНО-ОЗДОБЛЮВАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ	8 (0.05%)
4	ПРОТИПОЖЕЖНІ ЗАХОДИ..... 53 6.1 Обмеженн...	22 (0.15%)
Готельно-курортний центр у Івано-Франківська обл...		26 (0.17%)
1	Заходи щодо організації безбар'єрного середовища для людей з обмеженими можлив...	15 (0.1%)
2	0 Додаток 6 Графічна частина роботи).....	11 (0.07%)
https://e-construction.gov.ua/document_detail/do...		7 (0.05%)
1	Згідно з вимогами ДБН Б.2.2-12	7 (0.05%)
http://eia.menr.gov.ua/uploads/documents/6017/re...		12 (0.08%)
1	ДБН В.1.1-31:2013 «Захист територій, будинків і споруд від шуму»	12 (0.08%)
Будівництво восьмиповерхового 28-ми квартирною ...		12 (0.08%)
1	Система пожежної безпеки включає автоматичну сигналізацію	6 (0.04%)
2	систему димовидалення та внутрішній протипожежний водопровід	6 (0.04%)
http://eia.menr.gov.ua/uploads/documents/5607/re...		12 (0.08%)
1	згідно з ДБН В.1.1	5 (0.03%)
2	12:2014 «Будівництво в сейсмічних районах України»	7 (0.05%)
https://polyanytsya.if.ua/wp-content/uploads/zap...		58 (0.38%)
1	Середня місячна температура (°C) I II III IV V VI VII viii IX X xi xii 1,4 -3,...	58 (0.38%)
Мультифункціональний офісний центр та соціальний...		11 (0.07%)
1	вимогам ДБН В.1.1-7:2016	6 (0.04%)
2	громадських будівель II ступеня вогнестійкості	5 (0.03%)
Нове будівництво торговельно-офісного центру у с...		11 (0.07%)
1	Техніко-економічні показники генерального плану No з/п НайменуванняОдиниці вим...	11 (0.07%)
Мишеніна Єлизавета А-23-1-М		11 (0.07%)
1	1 Площа земельної ділянки га 0,2855 100 2	5 (0.03%)
2	2 Площа забудови м2 1284,75 45 3	6 (0.04%)
Громадський центр з виставковими залами в м.Вінн...		12 (0.08%)
1	3.3 Об'ємно-просторове рішення об'єкту проектування Об'ємно-просторова композ...	12 (0.08%)
Центр підтримки та відновлення для соціальної ад...		25 (0.17%)
1	ПРОТИПОЖЕЖНІ ЗАХОДИ6Обмеження поширення пожежі в будинках ззовні та в середині	11 (0.07%)
2	ОХОРОНА НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА 73 7.1 Заходи щодо організації безбар'єрного ...	14 (0.09%)
ФАБД_2026_191_Б_Приплавка		5 (0.03%)
1	сходові клітки типу СК1	5 (0.03%)

Бізнес-хаб "Oasis" з рекреаційною зоною та інтег...		8 (0.05%)
1	з природним освітленням через вікна в зовнішніх стінах	8 (0.05%)
https://nazk.gov.ua/wp-content/uploads/2021/12/M...		17 (0.11%)
1	Нормативно-правові акти, державні будівельні норми	6 (0.04%)
2	Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо	11 (0.07%)
http://eia.menr.gov.ua/uploads/documents/3718/re...		11 (0.07%)
1	Закон України «Про оцінку впливу на довкілля» від 23.05.17 р. No 2059-	11 (0.07%)
http://online.budstandart.com/ua/catalog/doc-pag...		65 (0.43%)
1	463 2019 «Державні санітарні норми допустимих рівнів шуму в приміщеннях житлов...	18 (0.12%)
2	ДСП 173-96. Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів	11 (0.07%)
3	ДБН Б.2.2-12:2019. Планування та забудова територій	9 (0.06%)
4	ДБН В.2.2-5:2023. Захисні споруди цивільного захисту	9 (0.06%)
5	Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури України	7 (0.05%)
6	ДБН В.2.2-9:2018. Громадські будинки та споруди. Основні положення	11 (0.07%)
https://online.budstandart.com/ua/catalog/doc-pa...		130 (0.86%)
1	ДБН В.1.1-7:2016. Пожежна безпека об'єктів будівництва. Загальні вимоги	12 (0.08%)
2	ДБН В.1.1-12:2014. Будівництво в сейсмічних районах України	10 (0.07%)
3	ДБН В.1.1-31:2013. Захист територій, будинків і споруд від шуму	12 (0.08%)
4	ДБН В.1.2-11:2021. Основні вимоги до будівель і споруд. Енергозбереження та ен...	14 (0.09%)
5	Міністерство розвитку громад та територій України, 2022	7 (0.05%)
6	ДБН В.2.1-10:2018. Основи і фундаменти будівель	8 (0.05%)
7	ДБН В.2.5-56:2014. Системи протипожежного захисту	8 (0.05%)
8	ДБН В.2.5-67:2013. Опалення, вентиляція та кондиціонування.	8 (0.05%)
9	ДБН В.2.6-98:2009. Бетонні та залізобетонні конструкції. Основні положення	11 (0.07%)
10	ДБН В.2.6-198:2014. Сталеві конструкції. Норми проектування	9 (0.06%)
11	2014. котельні ДБН В.2.6-31:2021. Теплова ізоляція будівель.	9 (0.06%)
12	Міністерство розвитку громад та територій України, 2022	7 (0.05%)
13	ДСТУ-Н Б В.1.1-27:2010. Захист від	9 (0.06%)
14	шуму в приміщеннях засобами звукопоглинання та	6 (0.04%)
https://online.budstandart.com/ua/catalog/doc-pa...		10 (0.07%)
1	ДБН В.2.2-16:2019. Культурно-видовищні та дозвілєві заклади	10 (0.07%)
https://e-construction.gov.ua/document_detail/do...		11 (0.07%)

1	ДБН В.2.2-40:2018. Інклюзивність будівель і споруд. Основні положення	11 (0.07%)
	https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2023-03/%...	14 (0.09%)
1	ДБН В.2.3-5:2018. Вулиці та дороги населених пунктів. - К. : Мінрегіон України...	14 (0.09%)
	Багатофункціональний громадсько-адміністративний...	5 (0.03%)
1	ДБН В.2.6-220:2022	5 (0.03%)
	https://www.knuba.edu.ua/wp-content/uploads/2025...	13 (0.09%)
1	Сучасні проблеми архітектури та містобудування : наук.-техн. збірник	8 (0.05%)
2	КНУБА, 2021. - Вип. 61. - С	5 (0.03%)
	http://repository.lnau.edu.ua:8080/jspui/bitstre...	11 (0.07%)
1	Carmona M. Public Places Urban Spaces: The Dimensions of Urban Design	11 (0.07%)
	ЛОКАЛЬНІ ПОЛІТИЧНІ РЕЖИМИ В УКРАЇНІ: ПОРІВНЯЛЬНИ...	14 (0.09%)
1	Jones P., Evans J. 2008 Urban Regeneration in the UK: Theory and Practice.J.,2...	14 (0.09%)
	УПРАВЛІННЯ ПОВЕРХНЕВИМ СТОКОМ М. ХАРКІВ ЗАСОБАМИ...	15 (0.1%)
1	Mell I. Global Green Infrastructure: Lessons for successful policy-making, inv...	15 (0.1%)
	Стаття 5 Рябінін Рукомойнікова ..docx	17 (0.11%)
1	I. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк та ін. нан україни нтш К. : Інст...	17 (0.11%)
	https://stepscenter.org.ua/archives/odessa-2017....	33 (0.22%)
1	D0%A3%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D0%B0	24 (0.16%)
2	D0%B2%D0%B0%D	9 (0.06%)
	http://www.zolochiv-rda.gov.ua/architecture/DPT%...	98 (0.65%)
1	D0%BE-%D0	5 (0.03%)
2	D0%B0%D0	6 (0.04%)
3	D0% b 2 D1%96%D0%B2%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B0_%D0%BE%D0%B1%D0%BB%D0%B0%D1%81%D1%...	47 (0.31%)
4	D0%B 2 D1% 81 D1%8C%D0%BA%D0%B8%D0%B9_%D1%80%D0%B0%D0%B9%D0%BE%D0%BD/% 28 D0%9	40 (0.26%)
	http://eforum.lntu.edu.ua/index.php/jurnal-mbf/i...	5 (0.03%)
1	0%B8%D1	5 (0.03%)
	https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/...	9 (0.06%)
1	0%BC%D0%B5%D0%BD	9 (0.06%)
	https://lektsii.org/1-56779.html	14 (0.09%)
1	D1%81%D0%B5%D	8 (0.05%)
2	1%86%D1%8C	6 (0.04%)

Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу
Інститут архітектури та будівництва «ІФНТУНГ-ДОННАБА» Кафедра архітектури і дизайну

Петрик Анна Ярославівна
(прізвище, ім'я, по батькові) УДК

(індекс)

БАКАЛАВРСЬКА РОБОТА

«Будинок культури у селищі Лисець»

19 (назва роботи) Архітектура та містобудування (назва освітньої програми) 191 Архітектура та містобудування (шифр і назва спеціальності) Робота містить результати власних досліджень, використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне джерело: Здобувач освітнього ступеня П. А. Ярославівна
(підпис, ініціали та прізвище здобувача)

Науковий керівник Кельба С.С. канд. арх. доц. кафедри
(підпис, прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання керівника) Дopusчено до захисту
Завідувач кафедри архітектури і дизайну проф. Олексій ЯЩЕНКО (посада) (підпис) (дата) (ініціали та прізвище) Івано-Франківськ - 2026

1 Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу

(повне найменування закладу вищої освіти)

Інститут архітектури та будівництва «ІФНТУНГ-ДОННАБА»

Кафедра архітектури і дизайну

19 Освітній рівень бакалавр

Спеціальність 191- Архітектура та містобудування (шифр і назва) ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

« » 2026 року ЗАВДАННЯ НА БАКАЛАВРСЬКУ

РОБОТУ СТУДЕНТОВІ

Петрик Анна Ярославівна

(прізвище, ім'я, по батькові) 1. Тема роботи «Будинок культури у селищі Лисець»

керівник роботи Кельба Сергій Сергійович. кандидат архітектури, доцент кафедри
(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)
затверджені наказом закладу вищої освіти від "30" березня 2026 року № 153/7

2. Строк подання студентом роботи 3. Вихідні дані до роботи

4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити)

5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень)

6. Консультанти розділів роботи

Розділ Прізвище, ініціали та посада

консультанта Підпис, дата

завдання видав завдання прийняв

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№	з/п	Назва етапів бакалаврської роботи	Термін виконання етапів роботи	Примітка
1				
38				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				
11				

Студент _____ Петрик. А. Я.

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Керівник роботи _____ Кельба С. С.

(підпис)

15 (прізвище та ініціали)

ЗМІСТ стор.

ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ТЕРМІНІВ ТА СКОРОЧЕНЬ 0

ВСТУП 0

5 РОЗДІЛ 1. ПЕРЕДПРОЄКТНИЙ АНАЛІЗ 0

1.1 Поняття та функції будинку культури 0

1.2 Особливості архітектурно-планувальної організації сучасних будинків культури 0

1.3 Типологія будинків культури 0

1.4 5 Історична довідка 0

1.5 Містобудівна ситуація розміщення об'єкта проектування 0

1.6 Фотофіксація території 0

1.7 Аналіз нормативних даних 0

1.8 5 Аналіз світового і вітчизняного досвіду..... 0

1.9. Висновки до розділу 1 0

РОЗДІЛ 2. ПРОСТОРОВА ОРГАНІЗАЦІЯ БУНКУ КУЛЬТУРИ В СТРУКТУРІ ЛИСЕЦЬКОЇ ТГ. РІШЕННЯ ГЕНЕРАЛЬНОГО ПЛАНУ 0

2.1 Архітектурно-просторовий аналіз Лисецької ТГ..... 0

2.2. Особливості вибору ділянки на проектування. Характеристики містобудівної, транспортної, соціальної, функціональної інфраструктури 0

2.3. Функціональне зонування території 0

2.4 Генеральний план 0

2.5 2 Техніко-економічні показники генерального плану 0

2.6. Висновки до розділу 2 0

2 РОЗДІЛ 3. АРХІТЕКТУРНО- ПЛАНУВАЛЬНІ РІШЕННЯ..... 0

3.1 Художньо-образна концепція 0

3.2 Функціонально-планувальна організація об'єкту проектування 0

3.3 Об'ємно-просторове рішення об'єкту проектування 0

3.4 Техніко-економічні показники 0

3.5 Висновки до розділу 3 0

РОЗДІЛ 4. 2 КОНСТРУКТИВНЕ РІШЕННЯ І БУДІВЕЛЬНО-ОЗДОБЛЮВАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ..... 0

РОЗДІЛ 5. 2 ПРОТИПОЖЕЖНІ ЗАХОДИ..... 0

6.1 Обмеження поширення пожежі в будинках ззовні та в середині..... 0

6.2 Забезпечення безпечної евакуації людей 0

6.3 Укриття 0

РОЗДІЛ 6. ОХОРОНА НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА 0

6.1. 3 Заходи щодо організації безбар'єрного середовища для людей з обмеженими можливостями..... 0

..... 0

6.2. Вплив на навколишнє середовище 0

ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ..... 0

ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ТЕРМІНІВ ТА СКОРОЧЕНЬ

1. БК - Будинок культури.
2. ГП - Генеральний план.
3. дБА - Децибел акустичний (одиниця виміру рівня шуму).
4. ДБН - Державні будівельні норми.
5. ДСТУ - Державний стандарт України.
6. КМУ - Кабінет Міністрів України.
7. МГН - Маломобільні групи населення.
8. НГ - Негорючі матеріали (клас пожежної безпеки).
9. ОВД - Оцінка впливу на довкілля.
10. ОТГ - Об'єднана територіальна громада.
11. СК1 - Сходово-клітка типу 1 (внутрішня з природним освітленням).
12. СОУЕ - Система оповіщення та керування евакуацією людей при пожежі.
13. СПП - Споруда подвійного призначення.
14. ТВП - Тверді побутові відходи.
15. ТГ - Територіальна громада.
16. ЦКП - Центр культурних послуг.
17. ЦНАП - Центр надання адміністративних послуг.
18. HPL-панелі - Ламінат високого тиску (High-Pressure Laminate), матеріал для облицювання фасадів.
19. REI / EI / E - Класи та межі вогнестійкості будівельних конструкцій (R - несуча здатність, E - цілісність, I - теплоізолювальна здатність).
1. ЗУ - Закон України.
2. ПВХ - Полівінілхлорид (у тексті згадується як ПВХ-мембрана для гідроізоляції покрівлі).

ВСТУП**Актуальність роботи**

У сучасних умовах розвитку територіальних громад в Україні та процесах децентралізації модернізація громадської та культурної інфраструктури селищ стає важливим соціокультурним та архітектурним завданням.

Селище Лисець як центр територіальної громади, (до складу якої входять села Посіч, Старий Лисець і Стебник) виступає не лише дрібним елементом Івано-Франківської агломерації, а повноцінним адміністративним ядром Лисецької територіальної громади. Статус осередку покладає на нього, окрім адміністративних функцій, також роль головного соціокультурного вузла, який повинен забезпечувати громадські, культурно-дозвіллі, соціальні потреби мешканців.

Існуючий стан культурної інфраструктури громади є невідповідним до сучасних запитів суспільства. Старий Будинок культури розміщується в селі Старий Лисець. «Далекого 1976 р. відбулось відкриття БК. Це була окраса для всього району. При Будинку культури запрацювали гуртки художньої самодіяльності, спортивні секції. Із концертами приїжджали різні колективи...» [36].

З точки зору містобудівної організації та радіусів пішохідної доступності його розташування є невигідним. А аналіз його діяльності свідчить, що будівля вичерпала свій ресурсний потенціал та неспроможна виконувати роль соціального ядра, яке б задовільняло потреби громадськості. Натомість спільнота потребує інноваційного простору, який слугуватиме головним громадським вузлом, що поєднає в собі адміністративні, соціальні, культурно-освітні та представницькі функції.

Традиційні моделі «клубів» часів радянщини зараз є застарілими як функціонально, так і морально. Будівництво сучасного Будинку культури є актуальним як інструмент створення універсального простору, що здатний забезпечити громадські потреби мешканців.

Під час створення будинку культури формується нова якісна інфраструктура регіону. Це важливий економічний аспект, який сприяє появі робочих місць, стимулює розвиток туризму та підвищує привабливість регіону.

З погляду архітектури та будівництва, сучасний Будинок культури - це водночас досить складний та унікальний тип громадської споруди. Велика кількість функцій, що концентруються в дозвіллівній діяльності, створює складну систему функціональних зв'язків.

Проблема функціональної сталості полягає в тому, що досвід подібних закладів в Україні показує, що труднощі виникають не так на етапі спорудження та відкриття об'єкта, як на моменті підтримання його подальшої життєздатності. При проектуванні Будинку культури у селищі Лисець як відповідь на особливості розвитку суспільства, яке відвідує цей заклад, пропонується вирішення питання якісного наповнення такого середовища. Це дозволяє використовувати простір для забезпечення різних функцій, як наприклад, проведення конференцій, виставок чи зборів громади.

Архітектурне середовище Будинку культури формується з урахуванням психологічних особливостей сучасної громади. На відміну від закритих монументальних моделей громадських будівель минулого, пропонується відкрита планувальна структура, що сприяє комунікації та духовному відпочинку мешканців різного віку, створюючи умови для повноцінної соціалізації.

Проект вирішує питання якісного наповнення через зонування: відхід від концепції закритих малофункціональних приміщень на користь створення різноманітних зон навколо основного приміщення. Це забезпечує безперервне функціонування будівлі протягом усього дня, а не лише під час вечірніх заходів.

Обов'язковим пунктом є передбачення функції безпечного середовища в умовах воєнного стану. Згідно з чинним законодавством України, будівництво нових громадських об'єктів вимагає обов'язкового формування фонду захисних споруд цивільного захисту та створення центрів безпеки. [1]

Формування архітектурно-планувальної структури Будинку культури у Лисці базується на чіткій нормативній базі, що регламентує містобудівну організацію та технічні вимоги до видовищних споруд, одночасно залишаючи простір для авторських інноваційних рішень.

Мета роботи - розробка проекту сучасного, багатфункціонального будинку культури з використанням інноваційних архітектурно-планувальних рішень, найновіших технологій та зі зручним розташуванням в структурі територіальної громади.

Завдання роботи:

1. Проаналізувати містобудівну ситуацію та природно-кліматичні умови ділянки проектування в смт Лисець.
2. Дослідити сучасний світовий та вітчизняний досвід проектування соціокультурних центрів.
3. Сформулювати функціональну програму об'єкта з урахуванням потреб Лисецької територіальної громади.

4. Розробити об'ємно-просторову композицію та фасадні рішення будівлі, інтегрованої в ландшафт Прикарпаття.

5. Обґрунтувати конструктивну систему та рішення цивільного захисту (укриття).

Об'єкт дослідження: будинки культури

Предмет дослідження: прийоми архітектурно-планувальної, функціональної, об'ємно-просторової та композиційної організації будівлі та прилеглої території Будинку культури в селищі Лисець, з урахуванням сучасних вимог до багатофункціональності, інклюзивності та безпеки громадських споруд.

6 Методи дослідження: порівняльний аналіз вітчизняного і зарубіжного досвіду; систематизація та типологічний аналіз; натурне обстеження та фотофіксація, вивчення ландшафтних особливостей, існуючої забудови та інженерно-транспортної інфраструктури громади; 6 метод власного експериментального проєктування та комп'ютерного моделювання під час розробки проєкту будинку культури.

Практичне значення роботи:

Реалізація проєкту дозволить:

1. якісно модернізувати культурну інфраструктуру селища, забезпечивши мешканців громади (зокрема сіл Посіч, Старий Лисець та Стебник) сучасним багатофункціональним простором для відпочинку, розваг та творчої самореалізації людей соціальних груп;
2. завершити формування композиції архітектурного ансамблю центральної частини селища, створивши виразний об'ємно-просторовий акцент, що відповідає статусу адміністративного ядра територіальної громади;
3. забезпечити населення надійним об'єктом цивільного захисту (укриттям), що може функціонувати як автономний центр безпеки та волонтерський хаб у надзвичайних ситуаціях.
4. сформувати зразок для проєктування громадських об'єктів соціокультурного призначення на регіональному рівні.

РОЗДІЛ І. ПЕРЕДПРОЄКТНИЙ АНАЛІЗ

1.1 Поняття та функції будинку культури

Генезис та еволюція культурно-дозвіллевих установ в Україні свідчать про трансформацію їхньої ролі: від закритих ідеологічних осередків до відкритих демократичних просторів. Відповідно до усталеного термінологічного апарату сучасної культурології та архітектурознавства, будинок культури дефініюється як багатопрофільний заклад культури клубного типу. Його фундаментальною місією є комплексна організація дозвілля, стимулювання розвитку аматорської творчості, провадження безперервної освітньо-виховної діяльності серед різних вікових груп населення, а також активне формування громадської думки та ціннісних орієнтирів суспільства [37].

Історично та нормативно Будинки культури розміщуються за суворим адміністративно-територіальним принципом. Це зумовлено необхідністю створення рівнодоступних умов для духовного збагачення, задоволення інтелектуальних потреб та організації змістовного відпочинку людей безпосередньо у місцях їхнього проживання. У системі розселення такі об'єкти проєктуються як архітектурні доміанти, що забезпечують культурний запит мешканців конкретних населених пунктів або об'єднаних територіальних громад, виконуючи роль «культурного магніту» території.

У сучасній світовій та вітчизняній архітектурній практиці парадигма функціонування Будинку культури зазнала суттєвих метаморфоз. Сьогодні ми спостерігаємо перехід від вузької спеціалізації до концепції мультимодального культурного хабу. Це простір, де архітектура перестає бути статичною оболонкою і стає гнучким інструментом соціальної інженерії. Основними функціональними векторами сучасних центрів є:

1. Культурно-освітня та інтелектуально-виховна функція, яка передбачає створення розгалуженої мережі гуртків, інноваційних студій та курсів.

Особлива увага приділяється трансформації традиційних бібліотек у сучасні медіатеки - інтерактивні бібліотечні простори, що інтегрують цифрові технології та зони для самоосвіти.

2. Видовищна та репрезентативно-представницька функція реалізується через проєктування універсальних зальних просторів. Окрім традиційних концертів та театральних перформансів, архітектура закладу повинна забезпечувати можливість проведення кінопоказів, великих форумів, загальних зборів громади та науково-практичних конференцій. Це вимагає складних акустичних та світлотехнічних рішень.

3. Соціально-комунікативна та рекреаційна функція базується на концепції «третього місця» (простору між домом та роботою). Вона передбачає наявність відкритих фойе-атріумів, коворкінгів, зон антикафе та ігрових рекреацій. Архітектурне середовище має стимулювати неформальне спілкування, соціальну взаємодію та інтеграцію різних верств населення.

4. Інформаційно-методична та координаційна функція закріплює за Будинком культури статус управлінського ядра. Заклад виступає ресурсним центром, що надає методичну підтримку іншим клубним установам та виступає платформою для координації волонтерських, мистецьких та соціальних ініціатив у межах всієї територіальної громади. [41]

Важливо акцентувати увагу на тому, що згідно з актуальними векторами державної політики (зокрема Постановою КМУ), в Україні де-юре та де-факто впроваджується інноваційна концепція Центру культурних послуг [3].

З архітектурного погляду це означає відмову від жорсткого коридорного планування на користь open-space рішень та приміщень, що легко трансформуються під різні сценарії використання. В реаліях сьогодні принцип інклюзивності стає не просто технічною вимогою, а філософією проєктування, де кожен сантиметр простору є фізично та психологічно доступним для маломобільних груп населення, поєднуючи в одному об'єкті високе мистецтво та повсякденну громадську активність.

Завершуючи теоретичний огляд поняття та функцій будинку культури, хоча підкреслити, що сучасна архітектурно-планувальна організація Будинку культури ґрунтується на засадах функціональної гнучкості та просторової відкритості. Це дозволяє об'єкту залишатися актуальним та життєздатним протягом десятиліть, адаптуючись до непередбачуваних змін соціокультурних запитів суспільства та технологічного прогресу [14].

1.2 Особливості архітектурно-планувальної організації сучасних будинків культури

Сучасна архітектурно-планувальна парадигма проєктування об'єктів культурно-дозвіллевого призначення базується на фундаментальному переосмисленні простору як динамічної та адаптивної системи.

На відміну від статичних моделей минулого століття, архітектурна організація сучасного будинку культури підпорядковується принципам просторової дифузії та багатофункціональності. Це означає, що будівля перестає бути набором ізольованих кабінетів, а трансформується у складний інтегрований організм, де межі між функціональними зонами стають умовними.

Ключовою планувальною доміантою виступає багатосвітловий атріум або розширене фойє, що виконує роль внутрішньої «площі». Такий простір забезпечує безперервну соціальну взаємодію мешканців, стимулюючи розвиток громади навіть поза часом проведення офіційних заходів [26].

Однією з найважливіших особливостей планування є впровадження кластерного методу. Будівля розбивається на автономні функціональні блоки: видовищно-репрезентативний, освітньо-гуртковий, адміністративний та блок громадського харчування. Це дозволяє забезпечити

незалежну експлуатацію окремих зон (наприклад, медіатеки чи коворкінгу) у ранковий чи денний час без необхідності утримання та освітлення всієї споруди, що є критично важливим для енергоефективності об'єкта в умовах селищної інфраструктури.[10]

При цьому архітектурні рішення базуються на засадах інклюзивності та універсального дизайну. Це передбачає створення середовища, яке є фізично та ментально комфортним для всіх категорій відвідувачів, де планувальна логіка інтуїтивно зрозуміла, а бар'єри усунені не лише на рівні пандусів, а й на рівні ергономіки кожного приміщення [15].

Окрему увагу в структурі сучасного будинку культури приділяють зонам трансформації. Видовищні зали сьогодні проєктуються як універсальні простори-трансформери з мобільними системами крісел та розсувними перегородками. Це дає можливість за лічені години перетворити концертний зал на виставковий павільйон, спортивну арену або майданчик для проведення регіональних бізнес-форумів. Такий підхід забезпечує **«функціональну сталість»** будівлі - здатність об'єкта залишатися актуальним протягом десятиліть, адаптуючись до будь-яких соціокультурних змін.

В умовах сучасних викликів архітектурна організація обов'язково включає стратегію психологічної стійкості, здатності людини адаптуватися до складних ситуацій/життєвих обставин чи відновлюватися після травматичних подій і цивільної безпеки.

Будинок культури розглядається як об'єкт подвійного призначення, де підземний простір або цокольний поверх інтегрується у загальну структуру не лише як допоміжна зона, а як повноцінна захисна споруда цивільного захисту. У мирний час ці приміщення використовуються як репетиційні бази, спортивні зали або лекторії, проте в кризових ситуаціях вони стають гарантом безпеки громади [12].

Це вимагає від архітектора складних інженерних рішень щодо автономності систем життєзабезпечення та особливої конфігурації евакуаційних шляхів.

Завершальним аспектом планувальної логіки є візуальна відкритість. Сучасна архітектура прагне розмити кордон між інтер'єром та екстер'єром. Використання активного скління перших поверхів дозволяє культурним процесам бути видимими зовні, запрошуючи мешканців до взаємодії. [28]

Такий підхід перетворює будинок культури на відкритий **«громадський хаб»**, що поєднує в собі державний стандарт надання культурних послуг із духом вільної творчості та громадської ініціативи [3].

Окремим пріоритетом в архітектурно-планувальній організації сучасного Будинку культури виступає формування інклюзивного середовища для сімейного дозвілля. Аналіз існуючої практики в Україні свідчить про певну системну проблему: дитячі зони часто проєктуються як ізольовані ігрові кімнати, що мають на меті лише тимчасове відокремлення дитини від батьків.

Такий підхід, запозичений із комерційного сектору (торгових центрів чи закладів харчування), часто ігнорує психолого-педагогічні аспекти розвитку та специфіку соціальної взаємодії всередині громади. У сучасних проєктах будинків культури пропонується відхід від концепції **«ізольованої ігрової»** на користь інтегрованих зон сімейного дозвілля, де архітектурний простір стимулює спільну діяльність різних поколінь.

Архітектурна логіка таких зон базується на принципах **«паралельного перебування»** та **«спільної творчості»**. Це передбачає проєктування відкритих майстерень, медіа-кластерів та інтерактивних рекреацій, інтегрованих у загальний простір фойє чи медіатеки. В такому середовищі дитина не просто проводить час під наглядом персоналу, а залучається до культурного контексту разом із дорослими. Це дозволяє розв'язати суперечність між потребою в організації дитячого відпочинку та якісним змістовим наповненням ігрового середовища, перетворюючи його з розважального на когнітивно-розвиваюче.

Важливим аспектом проєктування інтегрованих сімейних зон є врахування психологічного комфорту та безпеки. На відміну від хаотичного дублювання зарубіжних моделей дитячих центрів, архітектурне рішення має базуватися на створенні простору, що легко візуально контролюється, має низький рівень сенсорного навантаження та сприяє поступовій соціалізації дитини через гру та мистецтво. Такий підхід забезпечує функціонування будинку культури як цілісного соціального інституту, де архітектура виступає модератором сімейних цінностей та духовного відновлення всіх верств населення громади.

1.3 Типологія будинків культури

Типологічна класифікація об'єктів культурно-дозвілєвого призначення на сучасному етапі розвитку архітектурної науки зазнає фундаментальних змін.

Якщо раніше ключовим критерієм типізації виступала виключно місткість глядацького залу та кількість гурткових приміщень, то сьогодні на перший план виходять критерії функціональної гібридності, рівня просторової відкритості та соціальної адаптивності. В умовах адміністративної реформи в Україні, типологія будинків культури розглядається через призму створення мережі Центрів культурних послуг (ЦКП), що детермінує появу нових архітектурних форм, адаптованих до потреб конкретних територіальних громад [14].

Класифікація за містобудівною роллю та ієрархією обслуговування:

1. Об'єкти локального (первинного) рівня, а саме заклади клубного типу в невеликих населених пунктах, типологічна структура яких обмежена базовим набором приміщень (універсальний зал, бібліотека-філія, рекреаційне фойє).
2. Центральні (опорні) заклади територіальних громад. Саме до цієї категорії відноситься проєктований Будинок культури в селищі Лісець. Такі об'єкти виступають адміністративними та методологічними центрами громади. Їхня типологічна особливість полягає в мультимодальності - поєднанні видовищної, виставкової, освітньої та представницької функцій. В архітектурному плані це вимагає розгалуженої системи комунікаційних вузлів та наявності приміщень-трансформерів [31].

Типологія за характером об'ємно-просторової організації:

1. Моноблочні заклади - це компактні будівлі, де всі функції зосереджені в єдиному об'ємі. Такий тип є економічно доцільним для селищної забудови, проте потребує складного функціонального зонування для розмежування потоків (наприклад, гурткових занять та вечірніх концертів).
2. Блоковані (кластерні) структури - сучасний архітектурний тип, де кожна функціональна група (видовищний блок, медіатека, коворкінг, адміністрація) виділена в окремий архітектурний об'єм.

Кластерна типологія дозволяє впроваджувати принцип автономної експлуатації, що є критично важливим для енергоефективності будівлі: окремі блоки можуть функціонувати в різному часовому режимі без необхідності повного опалення чи освітлення всієї споруди [28].

Гібридні моделі у світовій архітектурній практиці:

Сучасна зарубіжна література, зокрема дослідження в галузі сталого урбанізму, виокремлює концепцію **«Soft Infrastructure Nodes»** (Вузли м'якої інфраструктури). У цій типології будинок культури перестає бути ізольованим закладом і стає частиною міжгалузевого комплексу.

Виділяють такі підтипи:

1. Культурно-освітні кампуси: поєднання будинку культури з мистецькими школами, центрами раннього розвитку та медіатеками нового покоління.
2. Громадсько-рекреаційні хаби: архітектурна модель, де межа між парковою зоною та інтер'єром будівлі нівелюється. Такі заклади типологічно характеризуються наявністю експлуатованих покрівель, критих галерей та амфітеатрів, що інтегровані в ландшафт [26].

Типологія за рівнем безпеки та цивільного захисту:

Враховуючи геополітичні реалії та зміни в нормативній базі 2023-2024 років, в Україні формується новий типологічний стандарт - «Будівлі подвійного призначення з посиленням безпековим каркасом». Архітектурно-планувальна структура таких об'єктів передбачає дворівневе вертикальне зонування.

Підземний (цокольний) рівень проєктується не лише як технічний поверх, а як повноцінний громадський простір (зал-укриття, центр незламності), що у мирний час використовується для виставок, занять спортом або кінопоказів [12].

Цей типологічний аспект є визначальним для проєктування в селищі Лисець, оскільки забезпечує життєстійкість громади у кризові періоди.

Отже, сучасна типологія будинків культури еволюціонує від закритої інституції до дифузного громадського простору, де головним архітектурним завданням є створення умов для вільної комунікації, творчості та безпеки мешканців. Вибір конкретного типу для Лисця базується на синтезі моделі центру культурних послуг та регіонального культурного хабу, що відповідає найвищим стандартам сучасної архітектурної науки.

1.4 Історична довідка

Топоніміка та генеза містобудівної структури.

Історико-містобудівний розвиток селища Лисець безпосередньо пов'язаний із генезою поселенської структури, оборонних та торговельних вузлів Прикарпатського регіону. Перша письмова згадка про існування містечка під назвою Мочар датується 1628 роком, що безпосередньо відображало первісні топографічні та морфологічні особливості локації - заболочену заплаву територію правобережжя річки Бистриця Солотвинська. За свідченнями історичних хронік, поселення первісно належало магнатському роду Конецьпольських, за володіння яких воно набуло статусу містечка та отримало перші міські привілеї.

Теперішня назва «Лисець» остаточно закріпилася в офіційних актах з середини XVII століття (орієнтовно з 1652-1658 років), будучи запозиченою від суміжного, більш давнього однойменного поселення (нині - село Старий Лисець), чия топоніміка походила від геоморфологічних характеристик довколишнього рельєфу - пагорбів, позбавлених лісового покриву, які місцеве населення називало «лисіці». [38]

Соціокультурна еволюція та етноконфесійне середовище.

Протягом 1648-1801 років містечко перебувало у володінні магнатського роду Потоцьких, що кардинально трансформувало його архітектурно-планувальну організацію, торговельний статус та соціокультурну ієрархію. Провідним вектором просторового піднесення Лисця у XVII-XVIII століттях стало розселення значної вірменської громади, яка монополізувала місцеве виробництво якісного сап'яну (тонкої м'якої шкіри) та вела активні експортно-імпорتنі операції. Це спричинило формування чітко окресленого урбаністичного ядра містечка, головним просторовим і композиційним акцентом якого став комплекс вірмено-католицького храму, заснований за сприяння Андрія Потоцького у 1669 році.

Наявність ринкової площі та релігійного комплексу навколо Чудотворного образу Пресвятої Богородиці визначала конфігурацію ранніх протогомодських просторів Лисця, де відбувалися ключові соціальні, комунікативні та представницькі процеси життєдіяльності тогочасного соціуму.[39]

Радянський період та функціональні трансформації мережі.

Докорінна перебудова просторової та функціональної структури селища відбулася в радянський період, коли в межах нової системи адміністративно-територіального устрою з 17 січня 1940 року по 31 грудня 1962 року Лисець функціонував як центр однойменного адміністративного району. Набуття статусу райцентру детермінувало формування централізованої мережі установ культурно-освітнього профілю, що зводилися за типовими проєктами ідеологізованих «клубних закладів».

Проте подальша ліквідація району та оптимізація мережі призвели до просторових диспропорцій: регіональний Будинок культури, зведений у 1976 році для задоволення потреб усього куца поселень, з містобудівних та економічних причин збудували на території села Старий Лисець. Незважаючи на значний потенціал та концентрацію мистецьких аматорських колективів протягом десятиліть, віддаленість будівлі від актуальних радіусів доступності сучасного селища та моральне старіння радянської планувальної схеми унеможливили її подальше використання як головного соціального конденсатора громади. [36]

Сучасний етап децентралізації та новий просторовий запит.

Сучасний етап просторового розвитку селища маркується впровадженням реформи децентралізації та утворенням модернізованої Лисецької територіальної громади, що де-факто повернуло селищу статус повноцінного адміністративного, соціокультурного та просторового ядра. На сучасному етапі в Лисці сформовано оновлений управлінський вузол (структура селищної ради, ЦНАП), проте культурно-дозвілєва інфраструктура залишається просторово розірваною.

Наявні архітектурно-соціологічні дослідження реструктуризації простору ОТГ доводять потребу повної відмови від закритих, монофункціональних радянських моделей на користь гнучких мультимодальних хабів - Центрів культурних послуг. Створення нової будівлі Будинку культури у селищі Лисець безпосередньо покликане вирішити історичну суперечність розрізненості громадського центру, інтегруючи під одним дахом освітні, видовищні, рекреаційні та безпекові функції подвійного призначення. [40]

1.5 Містобудівна ситуація розміщення об'єкта проєктування

Земельна ділянка, визначена під будівництво мультимодального Будинку культури, розташована в межах селища Лисець, яке є адміністративно-планувальним ядром Лисецької територіальної громади Івано-Франківської області. Сучасні тенденції урбанізації Прикарпатського регіону демонструють інтенсивний розвиток Івано-Франківської агломерації, де Лисець виконує роль важливого супутникового вузла південно-західного напрямку. Процеси децентралізації та просторової реструктуризації приміських зон вимагають якісного переосмислення громадських центрів таких поселень, перетворення їх із транзитних зон на самодостатні соціокультурні локації. [26]

Проведений аналіз просторового розвитку громади фіксує виразну лінійну морфологію забудови селища Лисець, яка історично сформувалася вздовж головної планувальної осі - вулиці Січових стрільців.

Така просторова структура зумовлює високу концентрацію транспортно-пішохідних потоків, проте водночас створює певну розтягнутість функціональних зв'язків. Розміщення об'єкта проєктування у південно-східній частині селища є стратегічним містобудівним кроком, спрямованим на збалансування просторового каркаса, формування нової архітектурно-планувальної домінанти та інтенсифікацію використання внутрішнього територіального ресурсу громади. [27]

Визначений під проєктування майданчик безпосередньо інтегрується в існуюче адміністративно-громадське та навчально-виховне ядро селища.

На сучасному етапі навколо ділянки сформовано розгалужену, проте структурно фрагментовану систему установ:

- будівля селищної ради,
- Центр надання адміністративних послуг (ЦНАП),
- загальноосвітній ліцей та лікарню.

Наявне просторове розмежування цих об'єктів нівелює синергетичний ефект від їхньої взаємодії, оскільки ліцей та ЦНАП наразі виконують виключно утилітарні, закриті функції, позбавлені відкритих рекреаційних просторів для неформального спілкування мешканців.

Ділянка межує:

- з північного та північно-західного боків - із територією місцевого еко-рекреаційного парку, що відкриває потенціал для реалізації принципів екологічної дифузії в архітектурі;

- з південного боку - з існуючою житловою забудовою садибного типу та комунікаційними коридорами, які забезпечують внутрішньоселищні зв'язки;

- зі східного боку - з транзитною транспортною артерією регіонального значення, що забезпечує безпосередній вихід на автошлях Н-09.

Подібне сусідство вимагає чіткого диференціювання функціональних зон проєктованої території, організації захисних шумових бар'єрів з боку магістралі та створення безбар'єрних переходів до природного ландшафту. [9].

Транспортно-пішохідний каркас та доступність. Ключовим фактором інвестиційної та соціальної привабливості обраної локації є її безпосередня наближеність до регіонального автошляху Н-09 (Мукачєво - Івано-Франківськ - Львів). Це інтегрує Будинок культури не лише у внутрішню систему Лисецької ТГ (забезпечуючи зручний зв'язок із селами Посіч, Старий Лисець та Стебник), а й перетворює його на доступний об'єкт для відвідувачів з обласного центру та суміжних громад. [6].

40. Згідно з вимогами ДБН Б.2.2-12: 2019 «Планування та забудова територій», радіус пішохідної доступності до об'єктів загальногромадського призначення в межах селищної забудови не повинен перевищувати 800-1000 метрів. Геометричний аналіз розташування ділянки свідчить, що понад 75% житлових масивів центральної частини селища Лисець підпадають під зону нормативної пішохідної доступності (до 15 хвилин пішої ходи). У межах проєктування генерального плану враховано концепцію мультимодальності.

Зовнішні транспортні зв'язки: за рахунок існуючих кишень та зупинок громадського транспорту на суміжній магістралі забезпечується комфортне прибуття приміських та міжміських автобусних маршрутів.

Внутрішня мережа: конфігурація під'їздів передбачає розділення господарських та людських потоків. Головний в'їзд на територію, обладнаний паркувальними майданчиками (включаючи обов'язкові місця для автомобілів маломобільних груп населення), орієнтований на південно-східний сектор, тоді як господарська зона сцени та інженерних блоків ізольована з тильного боку будівлі. [30].

Проектowana мережа алей та доріжок безпосередньо зв'язується з парковою зоною, залучаючи транзитні пішохідні потоки до внутрішнього атріуму Будинку культури, що повністю відповідає сучасній урбаністичній концепції In-between Space (проміжного простору).

Природно-ландшафтний та екологічний контекст. Проеkтована ділянка володіє високим ландшафтно-візуальним потенціалом завдяки наближеності до русла річки Бистриця Солотвинська та межуванню з Лисецьким парком. Рельєф території є типовим для Прикарпатського регіону - помірно-пересічений із загальним ухилом у північно-західному напрямку, в бік річкової заплави. Цей фактор враховано під час вертикального планування території, що дозволяє органічно «посадити» будівлю у ландшафт, мінімізуючи об'єми земляних робіт та використовуючи перепади висот для створення амфітеатрів просто неба. [32].

Сучасні європейські дослідження у сфері сталого розвитку простору малих громад наголошують на важливості формування так званих «вузлів м'якої інфраструктури» (Soft Infrastructure Nodes). У цьому контексті Будинок культури розглядається як буферний елемент, що нівелює жорстку межу між штучним урбанізованим середовищем магістралі та природним екосистемою парку й річки. Озеленення ділянки виконує не лише декоративну, а й екологічну та інженерну функції, виступаючи природним екраном, що знижує рівень аеродинамічного та шумового навантаження від автошляху Н-09 згідно з нормами [32].

ДБН В.1.1-31:2013 «Захист територій, будинків і споруд від шуму».

Композиційно-просторова роль об'єкта. В архітектурному ансамблі селища новий Будинок культури покликаний виконати роль просторового компенсатора та смислового акценту. Існуюча забудова центру, представлена типовими будівлями радянського та раннього пострадянського періодів, позбавлена чіткої архітектурної ідентичності. Завдяки використанню сучасних прийомів - активного панорамного скління першого поверху, консольних виносів даху та використання чесних, натуральних матеріалів (дерево, метал, локальний камінь) - будівля формує відкритий, прозорий образ європейського зразка, що символізує модернізацію та життєстійкість української громади.

Містобудівна посадка об'єкта розрахована таким чином, щоб головний фасад та вхідна група проглядалися з основних видових точок при в'їзді в селище з боку Івано-Франківська. Це забезпечує будівлі статус візуального «маркера» громадського центру Лисецької ТГ, що фіксує перехід від транзитного простору до розвиненого соціокультурного хабу.

1.6 Фотофіксація території

1.7 Аналіз нормативних даних

Процес архітектурного проєктування сучасного культурного центру в селищі Лисець регулюється розгалуженою системою державних стандартів, які забезпечують життєздатність будівлі та безпеку її відвідувачів. Оскільки в попередніх розділах ми вже наголошували на багатofункціональності об'єкта, важливо деталізувати конкретні технічні та просторові регламенти, що стають основою для прийняття проєктних рішень.

Містобудівна посадка та організація території

Розміщення будинку культури на ділянці вимагає чіткого дотримання радіусів обслуговування та забезпечення вільного під'їзду пожежної і спеціальної техніки до всіх фасадів будівлі.

Навколо об'єкта необхідно сформувати систему пішохідних зв'язків, що не перетинаються з господарськими маршрутами. Важливим аспектом є нормативна кількість паркувальних місць, частина з яких обов'язково виділяється для автомобілів маломобільних груп населення в безпосередній близькості до головного входу [6].

Озеленення та благоустрій ділянки мають не лише декоративну функцію, а й слугують природним шумозахисним бар'єром, що особливо важливо для видовищних закладів [9].

Об'ємно-планувальна структура та технологія

Центральним ядром будівлі є глядацький зал, параметри якого (об'єм повітря на одного глядача, видимість сцени, відстань між рядами) розраховуються для забезпечення максимального комфорту та безпеки при евакуації. Кількість та ширина виходів із залу повинні гарантувати повне звільнення приміщення за встановлений нормативний час.

Окрім видовищної частини, архітектурна логіка передбачає чітке зонування: кабінети для гурткової роботи, студії та репетиційні бази мають бути відокремлені від шумних зон фойє та буфету [14].

Енергоефективність споруди досягається через використання сучасних теплоізоляційних матеріалів та огорожувальних конструкцій з високим опором теплопередачі [10; 13].

Безбар'єрність та інклюзивний простір

Створення доступного середовища є ключовою вимогою, що пронизує всі розділи проєкту. Це означає не просто встановлення пандусів, а проєктування «універсального дизайну»: відсутність порогів, достатня ширина дверних отворів, наявність спеціалізованих санвузлів та ліфтів. У глядацькому залі обов'язково передбачаються місця для людей на кріслах колісних, розташовані таким чином, щоб забезпечити безперешкодний огляд сцени та швидку евакуацію [15].

Цивільний захист та пожежна безпека

У контексті сучасних викликів, проєктування Будинку культури неможливе без інтеграції захисних споруд. Підземний простір будівлі розробляється як об'єкт подвійного призначення, що має захисні властивості та автономні системи вентиляції, водопостачання і каналізації. Такі приміщення повинні мати як мінімум два розосереджені евакуаційні виходи безпосередньо назовні [12].

10 Система пожежної безпеки включає автоматичну сигналізацію, 10 систему димовидалення та внутрішній протипожежний водопровід, а матеріали оздоблення шляхів евакуації повинні мати низький показник горючості [7].

Акустичний комфорт та інженерна екологія

Якість звуку в залах та ізоляція гурткових кімнат забезпечується спеціальними розрахунками часу реверберації. Вибір оздоблювальних матеріалів має відповідати вимогам щодо поглинання або відбиття звукових хвиль [23].

Одночасно з цим, інженерні системи повинні підтримувати нормативні параметри мікроклімату, забезпечуючи кратність обміну повітря та освітленість робочих місць відповідно до санітарних регламентів [18].

1.8 Аналіз світового і вітчизняного досвіду

Сучасна світова практика проєктування об'єктів культурного призначення базується на зміні парадигми: від споруди як «сховища культури» до споруди як «генератора соціальних зв'язків». Аналіз реалізованих об'єктів останнього п'ятиріччя (2021-2026 рр.) дозволяє виокремити декілька магістральних стратегій, що визначають архітектурне обличчя сучасного культурного хабу.

Зарубіжні стратегії: Проникність та ландшафтна інтеграція

Зарубіжний досвід демонструє домінування концепції «In-between Space» (проміжного простору). Будинки культури більше не мають чіткої межі між «вулицею» та «інтер'єром». Це досягається через використання критих галерей, атріумів та амфітеатрів, що буквально врастають у міську чи селищну тканину.

Центр культури та мистецтв «Deichman Bjørvika» (Осло)

Хоча це будівля медiateки, її архітектурна логіка є ідеальною моделлю для сучасного будинку культури. Головною особливістю є «консольний фасад», що створює захищений публічний простір під будівлею. Внутрішнє планування базується на вертикальних світлових колодязях, що пронизують усі поверхи, створюючи візуальний зв'язок між тихими зонами читання та активними зонами майстерень.

Для проєкту в Лисці цей досвід корисний у контексті організації вертикальних комунікацій та природного освітлення глибоких приміщень[33].

Культурний центр «The Twist» (Бюро BIG).

Культурний центр демонструє прийом «будівля-міст». Це актуально для Лисця, якщо враховувати складний рельєф та близькість до водних артерій або перепадів висот. Такі об'єкти показують, що будинок культури може бути не лише пунктом призначення, а й частиною пішохідного маршруту громади, що значно підвищує його відвідуваність.

Вітчизняні трансформації: Від «Клубу» до Мультифункціонального хабу

В Україні після 2020 року розпочався активний процес переосмислення типології сільських та селищних будинків культури. Головний акцент змістився з монументальних фасадів на змістове наповнення та експлуатаційну гнучкість.

Ревіталізація культурних центрів у межах реформи ОТГ: Сучасні вітчизняні проєкти (наприклад, реалізовані у Львівській та Івано-Франківській областях) демонструють перехід до «скандинавської моделі» - мінімалізм, використання натуральних матеріалів (дерево, камінь) та велика кількість денного світла.

Особливістю є відмова від фіксованих крісел у залах. Універсальна підлога з можливістю трансформації дозволяє використовувати залу для танців, йоги, конференцій чи святкових обідів громади [26].

Urban Camp Lviv

Проєкт Urban Camp Lviv є одним із найбільш показових прикладів сучасної вітчизняної архітектурної практики, оскільки він демонструє успішну стратегію ревіталізації депресивної радянської забудови та її перетворення на динамічне соціокультурне середовище. В основі цього кейсу лежить глибока трансформація колишнього палацу культури, який довгий час перебував у занедбаному стані, у багатофункціональний молодіжний хаб, що орієнтований на розвиток вуличних культур та креативних індустрій.

Архітектурна концепція об'єкта базується на принципі максимального збереження автентичного конструктиву будівлі, що поєднується з радикальним переосмисленням внутрішнього простору через інструменти лофт-дизайну та відкритого планування.

Особливої уваги заслуговує функціональна гібридність Urban Camp Lviv, яка виходить далеко за межі традиційного розуміння будинку культури. Архітекторам вдалося інтегрувати в межах однієї споруди професійний скейт-парк, зони для занять паркурком, танцювальні студії, коворкінги та лекторії. Така концентрація різнопланових функцій створює ефект «соціального конденсатора», де архітектурне середовище стимулює постійну взаємодію між різними групами відвідувачів. Важливим аспектом ревіталізації стало використання «чесних» матеріалів - бетону, металу та дерева, що не лише відповідає естетичним уподобанням сучасної аудиторії, а й підкреслює індустріальний характер будівлі, роблячи її візуально доступною та зрозумілою.

З точки зору планувальної логіки, проєкт Urban Camp Lviv демонструє переваги відмови від жорсткого функціонального зонування на користь дифузних просторів. Центральне ядро будівлі функціонує як відкрита громадська вітальня, де межі між спортивною активністю та освітнім процесом нівелюються.

Такий підхід забезпечує об'єкту високий рівень адаптивності, що було критично підтверджено під час кризи, коли хаб зміг швидко трансформуватися у безпечне тимчасове житло для внутрішньо переміщених осіб без втрати своєї основної культурної ідентичності. Це доводить, що архітектура сучасного громадського закладу повинна володіти внутрішнім ресурсом для швидкої зміни сценаріїв використання

відповідно до потреб громади.

Для проектування будинку культури в Лисці досвід Urban Camp Lviv є цінним через призму впровадження нових моделей управління простором. Він показує, що успіх архітектурного об'єкта залежить не від складності декору, а від його здатності бути «платформою» для самореалізації мешканців. Використання подібних принципів у Лисці дозволить створити не просто будівлю для гуртків, а повноцінний культурний форпост громади, де архітектура виступає модератором активного способу життя та соціальної згуртованості.

Впровадження ідей ревіталізації та «гнучкого хабу» у сільському контексті сприятиме децентралізації культури та створенню якісно нової інфраструктури, що відповідає європейським стандартам сталого розвитку [42].

Safe Hub & Community Center. У період 2022-2026 рр. українська архітектура виробила унікальний для світу тип будівлі - «Культурний Форпост». Це об'єкти, де безпекова функція (укриття) не просто додана «для галочки», а є архітектурно інтегрованою. Наприклад, підземні рівні проєктуються як повноцінні амфітеатри або репетиційні бази з професійною акустикою, що дозволяє проводити заходи навіть під час повітряних тривог. Це забезпечує безперервність соціокультурного життя громади, що є критично важливим для психологічної стійкості населення.

На основі вивчення світового та вітчизняного досвіду я провела порівняльний аналіз, результати якого представлено у таблиці:

Параметр	Традиційна модель (до 2020 р.)	Сучасна модель (проєктна)
Планування	Коридорна система, ізольовані зали	Open-space, атріуми, зони-трансформери
Зв'язок із середовищем	Закритий фасад, високий цоколь	Панорамне скління, безбар'єрний вхід
Дитячі зони	Відсутні або ізольовані кімнати	Інтегровані зони сімейної творчості
Безпека	Базові вимоги ДСТУ	Об'єкт подвійного призначення (укриття-хаб)
Матеріали	Штукатурка, бетон, пластик	Дерево, скло, керамограніт, метал

Комплексний аналіз світового та вітчизняного досвіду проектування об'єктів культурно-дозвілєвого призначення дозволяє стверджувати, що сучасна архітектурна парадигма остаточно змістилася від створення статичних монументальних споруд до формування динамічних «соціальних хабів». Основним вектором розвитку типології в період 2021-2026 рр. стала концепція архітектури як «генератора соціальних зв'язків», де будівля виступає не лише простором для збереження культурних надбань, а активним учасником формування міського чи селищного середовища.

Вивчення закордонних стратегій, зокрема на прикладах об'єктів «Deichman Bjørvika» та «The Twist», демонструє важливість інтеграції будівлі в ландшафт та створення так званого «проміжного простору» (In-between Space). Використання консольних фасадів, світлових колодязів та архітектурних форм, що виконують транзитну функцію, дозволяє нівелювати бар'єр між вулицею та інтер'єром, роблячи культуру фізично та візуально доступною для кожного мешканця. Для проєктування в смт Лисець цей досвід є визначальним у контексті роботи зі складним рельєфом та організації природної інсоляції багатофункціональних залів.

Вітчизняна практика останніх років, яскраво представлена кейсом Urban Camp Lviv та реформою Центрів культурних послуг у межах ОТГ, вказує на пріоритетність «експлуатаційної гнучкості» та адаптивності. Досвід ревіталізації радянської спадщини доводить, що життєздатність об'єкта залежить від його здатності до трансформації: відхід від жорсткого функціонального зонування на користь дифузних просторів та залів-трансформерів дозволяє будівлі залишатися актуальною за будь-яких соціальних чи економічних змін. Використання «чесних» матеріалів та лофт-естетики у поєднанні з інклюзивним дизайном формує нову якість архітектури, яка є зрозумілою та привабливою для сучасної аудиторії. Окремим, стратегічно важливим висновком дослідження є виокремлення феномену «Культурного Форпосту» в українській архітектурі 2022-2026 рр. Інтеграція безпекової функції у структуру громадської будівлі перестала бути технічною вимогою і стала частиною архітектурної ідентичності. Проєктування підземних ярусів як повноцінних культурних майданчиків із високими акустичними характеристиками забезпечує безперервність соціокультурних процесів у кризових умовах, що є ключовим для зміцнення психологічної стійкості громади.

Зрозумів, виправляємо. Тепер кожне посилання у тексті буде містити повну бібліографічну назву документа згідно з вашою вимогою. Це зробить текст максимально автономним і зручним для читання без постійного звернення до списку літератури в кінці.

1.9. Висновки до розділу 1

Завершуючи теоретичний аналіз архітектурно-планувальної організації сучасних будинків культури, я прийшла до переконання, що ми стоїмо на порозі остаточного відходу від застарілої моделі «культурної установи» на користь концепції «культурного хабу».

Проведене мною дослідження генезису та типологічних трансформацій соціокультурних закладів дозволило мені вибудувати чітку паралель між демократизацією українського суспільства та фізичною «прозорістю» новітньої архітектури. Я спостерігаю, як колишні ідеологічні центри перетворюються на мультимодальні платформи, де простір перестає бути статичною оболонкою і стає гнучким інструментом соціальної інженерії, здатної адаптуватися до непередбачуваних викликів часу.

Аналізуючи світовий досвід, зокрема знакові об'єкти в Осло та польських містах, я виділила як пріоритетну концепцію «In-between Space» - проміжного простору, який розмиває межі між вулицею та інтер'єром. Для мене як для архітектора, цей підхід є ключовим прийомом для залучення громади до активного діалогу. У своєму проєкті в селищі Лисець я прагну перетворити будинок культури з пункту призначення на частину активного пішохідного маршруту, де архітектура не домінує над людиною, а створює комфортне середовище для її розвитку та самореалізації.

Особливу увагу я зосередила на вітчизняному досвіді останніх років, який через призму ревіталізації та створення центрів культурних послуг продемонстрував стійкість української культурної інфраструктури. Кейс Urban Camp Lviv став для мого дослідження «соціальним конденсатором», що довів: успіх архітектурного об'єкта вимірюється його здатністю бути платформою для самоорганізації.

Я виявила критичну суперечність у традиційному проєктуванні дитячих зон, які часто нагадують «камери схову», і запропонувала власну архітектурну протипагу - інтегровані зони сімейної творчості. Я вважаю, що це перетворює будинок культури з місця тимчасового перебування на інститут зміцнення сімейних цінностей, де архітектура стимулює спільну діяльність поколінь.

Водночас геополітичні реалії сьогодення внесли суттєві корективи в мою архітектурну логіку, сформувавши запит на «культурний форпост».

Інтеграція захисних споруд у структуру будівлі перестала бути для мене технічним обтяженням і стала частиною архітектурної ідентичності проєкту. Я наполягаю на складному інтелектуальному синтезі: створенні підземних просторів, які у мирний час є повноцінними репетиційними базами, а в кризові моменти - гарантом фізичної безпеки та психологічної стійкості громади.

Підсумовуючи нормативний базис, я розумію, що сучасне проєктування - це жорсткий баланс між моїм творчим польотом та суворим дотриманням регламентів інклюзивності та енергоефективності. Впровадження принципів універсального дизайну та кластерного методу експлуатації дозволяє мені створити об'єкт, який буде функціонально сталим протягом десятиліть.

Таким чином, у першому розділі я сформувала комплексне бачення того, яким має бути сучасний будинок культури в Лисці: це відкритий,

безпечний, гібридний простір, що синтезує європейську естетику з моїм баченням українського досвіду життєстійкості. Цей теоретичний фундамент дозволяє мені впевнено перейти до наступного етапу - аналізу конкретної ділянки проєктування, де ці концепції набудуть своїх реальних архітектурних форм.

РОЗДІЛ 2 ПРОСТОРОВА ОРГАНІЗАЦІЯ БУНКУ КУЛЬТУРИ В СТРУКТУРІ ЛИСЕЦЬКОЇ ТГ

2.1 Архітектурно-просторовий аналіз Лисецької ТГ

Архітектурно-просторова організація Лисецької об'єднаної територіальної громади чітко визначена її унікальним географічним положенням у структурі Івано-Франківської агломерації. Через селище та прилеглі населені пункти пролягають не тільки внутрішні транспортно-пішохідні маршрути, а також магістральні зв'язки регіонального значення, які сполучають місто Івано-Франківськ із гірською інфраструктурою області. Таким чином громада функціонує як складний планувальний вузол на перетині транзитних потоків державного значення та локальних зв'язків, що формує передумови для розширення її громадського центру.

Аналіз містобудівного розвитку громади свідчить про виразний лінійний характер забудови, що історично сформувався вздовж головної транспортної осі, якою є вулиця Січових стрільців. Це створило передумови для специфічного середовища, де приватний житловий сектор межує з об'єктами соціального призначення.

При дослідженні вже наявної системи громадського обслуговування було виявлено, що Лисець має сформоване, проте функціонально розрізнене адміністративне ядро. В центральній частині селища зосереджені такі ключові установи, як: будівля селищної ради, Центр надання адміністративних послуг (ЦНАП), ліцей та лікарня. Проте, аналіз їхньої взаємодії показав відсутність комплексного підходу, який би міг забезпечити надання ширшого спектру послуг. В громаді поки немає єдиного відкритого простору, який би об'єднував всі ці громадські будівлі в цілісну мережу.

На сьогодні ліцей та ЦНАП виконують суто утилітарні функції. Відсутність відповідних приміщень та рекреаційних зон, придатних для неформального спілкування не дозволяє проведення загальногромадських чи інших масштабних заходів.

Я проаналізувала загальний стан інфраструктури і зафіксувала суттєвий дисбаланс: у той час як адміністративний сектор (ЦНАП, селищна рада) отримав оновлення, культурна сфера залишається прив'язаною до старого будинку культури в селі Старий Лисець. Це створює ситуацію, де мешканці можуть задовільнити лише базові потреби в отриманні послуг, але змушені здійснювати додаткові переміщення громадою для задоволення культурних потреб. Така розірваність зв'язків призводить до зменшення активності в центральній частині громади, яка має бути найживішою не залежно від часу.

На мою думку, новий будинок культури має стати сполучною ланкою, що логічно завершить архітектурний ансамбль центру, доповнить освітню функцію ліцею, адміністративну функцію селищної ради та розширить спектр культурно-дозвілєвими компонентами.

Природно-ландшафтний каркас Лисецької об'єднаної територіальної громади характеризується типовим прикарпатським рельєфом із помірними перепадами висот. Важливим елементом є місцевий парк, що виступає буфером між урбанізованим середовищем та природним довкіллям. Наявність даної зони в безпосередній близькості до ділянки проєктування створює необхідність м'якого переходу від природних масивів до штучного середовища.

Я переконана, що архітектурний образ нового об'єкта має базуватися на делікатному поєднанні «легких» сучасних форм із ландшафтным оточенням. Разом з тим моїм завданням є створення м'якого візуального акценту, що символізуватиме модернізацію всієї громади.

Отже, просторовий аналіз громади підтвердив актуальність обраної стратегії. Я бачу цей об'єкт як соціальний магніт, що об'єднає розрізнені сьогодні будівлі ліцею, селищної ради та ЦНАПу в єдину, живу систему громадського центру. Він додасть нові функції та дозволить сформувати в Лисці якісне середовище, де культура, освіта та державне управління функціонують у синергії, створюючи умови для сталого розвитку всієї територіальної громади.

2.2 Особливості вибору ділянки на проєктування. Характеристики містобудівної, транспортної, соціальної, функціональної інфраструктури

Вибір земельної ділянки для розміщення проєктованого об'єкта будинку культури став результатом спільного аналізу архітектурно-планувальних можливостей території та запитів представників Лисецької територіальної громади. Такий підхід дозволив визначити найбільш стратегічно вигідну локацію, виходячи з наступних міркувань.

Вибір території безпосередньо координувався органами місцевого самоврядування, що гарантує відповідність об'єкта реальним потребам населення. Розміщення об'єкта саме в цій зоні відповідає довгостроковій стратегії просторового розвитку, що передбачає створення нової архітектурної домінанти у південно-східній частині селища.

Координація із місцевим самоврядуванням підтвердила доцільність ревіталізації даної ділянки. Було запропоновано інтенсивне використання внутрішнього територіального ресурсу, що є екологічно та економічно виправданим для бюджету громади.

Ділянка розташована у зоні, що вже має сформований громадський та спортивний потенціал. Сусідство з існуючими об'єктами активного відпочинку створює умови для формування єдиного багатофункціонального кластеру. Вибір ділянки забезпечує рівноцінний доступ для мешканців центральної частини Лисця та прилеглих територій, що сприяє соціальній інтеграції різних верств населення.

Ділянка проєктування володіє високою ландшафтною цінністю завдяки своєму розташуванню у безпосередній близькості до річки Бистриця Солотвинська. Це створює унікальний природний фон для архітектурного об'єкта та відкриває широкі можливості для використання принципів біофільного дизайну. Близькість до природної рекреаційної зони дозволяє інтегрувати архітектуру в мальовниче довкілля, що є надзвичайно важливим для культурно-видовищної та рекреаційної функції.

Схема транспортно-пішохідних зв'язків

Як бачимо зі схеми транспортно-пішохідних зв'язків, ділянка розташована у безпосередній близькості до магістралі регіонального значення (автошлях Н-09), що забезпечує швидкий та безперешкодний доступ для відвідувачів з Івано-Франківська та інших населених пунктів. Це робить об'єкт доступним для ширшого кола користувачів.

Розташування в межах пішохідної доступності від основних житлових масивів Лисця стимулює розвиток пішохідних та велосипедних маршрутів. Об'єкт легко інтегрується в існуючу вуличну мережу, не створюючи при цьому надмірного транзитного навантаження на тихі житлові квартали. Поруч із ділянкою наявні зупинки громадського транспорту, що курсує в межах агломерації. Завдяки поєднанню під'їзних шляхів для автотранспорту та мережі пішохідних доріжок з боку паркової зони, ділянка отримує статус мультимодального вузла, де перетинаються різні сценарії руху відвідувачів.

2.3. Функціональне зонування території

Науково обґрунтоване розпланування земельної ділянки мультимодального будинку культури в селищі Лисець базується на забезпеченні високої експлуатаційної ефективності, безпеки та технологічної автономності всіх процесів життєдіяльності соціокультурного центру [6]. Чітке розмежування потоків і процесів регламентовано положеннями ДБН Б.2.2-12:2019 та враховує орієнтацію ділянки між двома транспортно-пішохідними капілярами - вулицю Січових Стрільців та вулицю Тараса Шевченка.

Схема функціонального зонування ділянки

Відповідно до «Схеми функціонального зонування», всю територію площею 2 415,00 м² структурно поділено на п'ять взаємопов'язаних зон:

- вхідну (парадну),
- рекреаційну,
- транспортно-паркувальну,
- господарську (технічну)
- зону майданчика збору ТВП. [16].

Вхідна (парадна) зона. Дана зона формує північне композиційне ядро ділянки, безпосередньо взаємодіючи з пішохідним та транспортним вектором вулиці Січових Стрільців. Вона виступає головним розподільчим вузлом відвідувачів закладу, інтегруючи просторе парадне подвір'я із системою широким пішохідних доріжок.

З метою виконання вимог ДБН Б.2.2-40:2018, вхідна зона отримала повністю безбар'єрне просторове планування, що виключає перепади рівнів, порогів та сходинки при переході до внутрішнього простору будівлі. [15].

Транспортно-паркувальна зона. З метою запобігання надмірній концентрації автотранспорту та максимального збереження площ під озеленення, паркувальний сектор розділений на дві незалежні частини - наземну та підземну. Наземна - включає тимчасові відкриті автостоянки для персоналу, винесені до південної межі ділянки з боку вулиці Тараса Шевченка, що повністю ізолює рух автомобілів співробітників від фронтальних пішохідних шляхів відвідувачів [16].

У межах іншої частини цієї ж зони локалізовано спеціалізовані тимчасові автостоянки для автотранспорту маломобільних груп населення (МГН), що максимально наближені до головного входу та обладнані нормативними габаритами розширення (ширина 3,5 м) [15].

Підземна частина представлена капітальним паркінгом площею 882,90 м², доступ до якого здійснюється через кутову інженерну рампу в південно-західній частині ділянки.

Господарська (технічна) зона. Специфіка організації господарського сектору обумовлена внутрішньою технологічною логікою об'єкта та спрямована на забезпечення автономного функціонування обслуговуючих процесів [29].

Дана зона складається з двох частин. Перша локалізована у північно-східній частині земельної ділянки, розташовуючись ліворуч від головної вхідної групи. Основним функціональним призначенням цього простору є забезпечення логістики та безперебійного постачання технологічного блоку кухні кафе, інтегрованого у структуру будинку культури.

Заїзд для спеціалізованого та постачальницького автотранспорту запроєктовано безпосередньо з вулиці Січових Стрільців, що дозволяє оптимізувати шлях доставки товарів та сировини. З метою запобігання візуального або акустичного дискомфорту для відвідувачів, а також задля збереження естетичної цілісності парадного фасаду, господарська зона чітко відокремлена від репрезентативного вхідного подвір'я за допомогою щільної смуги ландшафтного озеленення [16].

Таке планувальне рішення повністю відповідає вимогам ДБН Б.2.2-12:2019 щодо санітарно-гігієнічного та архітектурно-декоративного зонування об'єктних територій громадських споруд [6].

Друга частина зони сконцентрована у тильній частині ділянки, використовуючи транспортний потенціал менш завантаженої вулиці Тараса Шевченка. Зона включає закриті технічне подвір'я, призначене для здійснення завантажувально-розвантажувальних операцій сценічної коробки, обслуговування інженерних вузлів та автономного підвезення декорацій чи обладнання.

Зона майданчика збору ТВП. Закритий майданчик для збору твердих побутових відходів (ТВП), який ув'язаний з нормативними санітарними розривами від вікон громадського хабу (понад 20 метрів) і оточений щільним рослинним екраном розміщено поруч із господарською зоною. [29].

Рекреаційна зона. Географічно орієнтована на західний та південно-західний периметри ділянки, створюючи м'який просторовий перехід до місцевого еко-рекреаційного парку. Планувальна структура цієї зони передбачає низьке сенсорне навантаження, наявність майданчиків для короткочасного відпочинку та мережі прогулянкових доріжок.

Основне призначення рекреаційної зони - забезпечення неформального спілкування мешканців громади різного віку поза рамками офіційного графіка заходів будинку культури, що безпосередньо втілює концепцію In-between Space у відкритому громадському середовищі [26].

Зелені насадження, що займають 18,4% території, виконують роль інженерно-акустичного екрана, який гасить звуковий тиск від суміжної регіональної магістралі, забезпечуючи нормативний мікроклімат та комфорт на території всього соціокультурного комплексу [9].

2.4. Генеральний план

Межі ділянки та містобудівне оточення.

Територія проєктування має прямокутну геометричну форму в плані, що обумовлено існуючою капітальною забудовою та межами комунікаційних коридорів. Ділянка безпосередньо обмежена:

- з північного боку - червоними лініями та транспортним полотном вулиці Січових Стрільців (головна композиційна вісь селища);
- з південного боку - межею червоних ліній вулиці Тараса Шевченка;
- із західного та східного боку - землі, які перебувають в приватній власності.

Генеральним планом селища Лисець дана територія чітко визначена як зона громадських закладів та установ, що підлягає інтенсивному соціокультурному освоєнню. Межа території встановлена відповідно до чинної містобудівної документації вищого рівня. На ділянці існують споруди та інженерні елементи, що заважають планувальній організації відсутні. [27]

Географічні, гідрологічні та інженерно-геологічні умови.

Селище Лисець є адміністративним центром Лисецької територіальної громади Івано-Франківського району Івано-Франківської області, розташоване безпосередньо у приміській зоні обласного центру, виступаючи важливою складовою Івано-Франківської міської агломерації.

Згідно зі «Схемою гідрологічного районування України», майданчик проєктування розташований у межах Передкарпатського артезіанського басейну. Водоносні комплекси тут характеризуються як малопотужні (до 5,0 м) з локально розсіяними лінзами і прошарками пісковиків, пісків та вавняків. Глибина залягання природного водоносного горизонту коливається в межах від 0,5 до 3,0 м, а загальна потужність четвертинних

відкладень становить 3,0-10,0 м. В геоморфологічному відношенні ділянка лежить у межах середньої частини Зовнішньої зони Передкарпатського передгірного прогину. В геологічній будові активну участь беруть відкладення крейдового, неогенового та четвертинного періодів, представлені переважно суглинками, гравійно-галечниковими відкладами та щільними глинами. Відповідно до [21] інженерно-геологічного районування України, дана територія належить до категорії високої складності будівельних умов освоєння через близькість до заплавних терас. Підземні води по відношенню до бетону марки W4 не виявляють агресивних властивостей. У сейсмічному відношенні, згідно з ДБН В.1.1-2:2014 «Будівництво в сейсмічних районах України» (карта «А» та таблиця 1.1), селище Лисець розташоване в зоні з розрахунковою сейсмічністю 6 балів. Ділянка безпосередньо не заболочена, не затоплюється паводками (завдяки влаштуванню проектного підсіпання), зсувних та просадних процесів не виявлено. [8]

Кліматичні характеристики району проектування.

Клімат місцевості помірно-континентальний, з теплим, вологим літом і м'якою хмарною зимою з частими тривалими відлигами. На формування мікроклімату ділянки впливає постійне переміщення атлантичних вологих повітряних мас та періодичне проникнення арктичного повітря. Згідно з архітектурно-будівельним кліматичним районуванням України (ДСТУ-Н Б В.1.1-27:2010 «Будівельна кліматологія»), територія віднесена до ІІВ (Північно-західний) кліматичного району. ДСТУ-Н Б В.1.1-27:2010. Будівельна кліматологія. - К. : Мінеріон України, 2010. - 124 с.]

Середня місячна температура (°C) I II III IV V VI VII VIII IX X XI XII

-1,4 -3,4 1,1 13,3 16,2 18,2 19,3 20,2 14,9 9,7 1,9 -1,6 Середня місячна кількість опадів, мм Місяці За рік I II III IV V VI VII VIII IX X XI XII 33 37 47 76 124 150 146 107 77 48 45 41 931

Проектне планувальне рішення.

Проектом передбачено нове будівництво Будинку культури з чітким трасуванням меж та диференціацією внутрішніх технологічних процесів. На основі графічних креслень (ГП) на запроєктовано та розташовано такі елементи:

1. Проєктована будівля (1) - триповерховий об'єм Будинку культури з умовною висотою 6,600 м та граничною висотою 12,600 м. Площа забудови становить 923,40 м².
2. Вхідна зона (2) - парадний відкритий простір, що орієнтований на вул. Січових Стрільців, призначений для збору та розподілу відвідувачів.
3. Тимчасові автостоянки для МГН (3) - спеціалізовані машино-місця розширеного габариту (3,5 м), наближені до безбар'єрного входу.
4. Зона розвантаження / технічне подвір'я (4) - відокремлений технологічний майданчик з тильного боку будівлі, призначений для обслуговування кухні кафе.
5. Зона збору ТВП (5) - закритий майданчик для контейнерів збору твердих побутових відходів.
6. Тимчасові автостоянки для персоналу (6) - наземна відкрита парковка, винесена до північного периметра з боку вул. Тараса Шевченка.
7. Рампа підземного паркінгу (7) - інженерно-транспортна споруда, що забезпечує прямий зв'язок автомобільного транспорту з підземним автопаркінгом площею 882,90 м². [29]

Дотримання нормативних відстаней та протипожежних розривів.

При посадці елементів генерального плану суворо дотримано вимоги безпеки, санітарних розривів та інсоляції сусідньої забудови:

Відстань від зовнішніх стін проєктованого Будинку культури до найближчих існуючих житлових будинків садибного типу з південного та південно-східного боків становить не менше 8,0 метрів, що відповідає вимогам ДБН В.1.1-7:2016 для громадських будівель II ступеня вогнестійкості.

Мінімальна відстань від стін будівлі та підпірних стінок рамп до межі суміжних земельних ділянок становить 3,0 метри, що забезпечує нормативний безперешкодний проїзд пожежної техніки та експлуатаційний простір для обслуговування фасадів.

Тимчасові відкриті автостоянки для персоналу та місця паркування загального користування винесені від світлопрозорих фасадів будівлі на відстань 10,0 метрів згідно з табл. 10.6 ДБН Б.2.2-12:2019. Це захищає внутрішні приміщення від надмірного загадування та акустичного дискомфорту.

Зону збору твердих побутових відходів розташовано на периферії, у південно-західній зоні майданчика. Відстань від контейнерів до найближчих вікон будинку культури та елементів дитячих чи відпочинкових зон становить понад 20,0 метрів, що повністю відповідає Державним санітарним нормам та правилам утримання територій населених місць. Майданчик обладнано водонепроникним покриттям та захисним екрануючим огороженням. [7]

Транспортно-пішохідна організація та покриття.

Транспортне обслуговування об'єкта здійснюється з двох боків - з вулиці Січових Стрільців та вулиці Тараса Шевченка, що дозволяє розподілити транспортні потоки в моменти максимального завантаження будівлі. Внутрішні проїзди до технічного подвір'я та рампі запроєктовані шириною 6,0 м з асфальтобетонним покриттям, загальна площа якого становить 262,20 м². Параметри проїздів та радіуси поворотів (не менше 6,0-10,0 м) прийняті згідно з п. 5.3 ДБН В.2.3-5:2018, що гарантує безперешкодний заїзд великогабаритного пожежного автотранспорту. Пожежний проїзд шириною 3,5 м запроєктовано із західної сторони будівлі. Забезпечено його безперешкодний зв'язок із вуличною мережею с. Лисець.

Для пішохідного руху передбачено розвинену мережу тротуарів та алею вхідної групи, які виконані з високоякісних бетонних фігурних елементів мощення (бруківки) загальною площею 784,70 м².

Ширина основних пішохідних шляхів становить від 1,8 до 3,0 м, що забезпечує комфортний рух людських потоків. Розділення пішохідних та автомобільних трас виконано за рахунок різниці рівнів та встановлення бортового каменю. Відведення дощових і талих вод організовано поверхневим способом завдяки створенню необхідних поздовжніх і поперечних ухилів (в межах 0,5-1,5%) у бік лотків і дощоприймальних колодязів існуючої селищної мережі водовідведення. [16]

Забезпечення вимог інклюзивності та безбар'єрності.

Проект генерального плану повністю відповідає регламентам ДБН В.2.2-40:2018 щодо створення безперешкодного життєвого середовища. На території забезпечено:

1. пониження бортового каменю в місцях перетину тротуарів з проїздами до висоти, що не перевищує 0,02 м;
2. влаштування тактильних смуг (напрямних та попереджувальних) на підходах до будівлі та рампі підземного паркінгу;
3. виділення 10% місць на автостоянках для автотранспорту людей з інвалідністю, що розташовані на відстані не більше 15 метрів від безбар'єрного головного входу;
4. ширина паркомісць для МГН прийнята рівною 3,5 м, що дозволяє вільно користуватися кріслом колісним.

Входи до Будинку культури виконані на одному рівні з планувальною відміткою землі, без утворення порогів та додаткових сходинок. [15]
Благоустрій та ландшафтне озеленення ділянки.

Озеленення земельної ділянки є важливою складовою ландшафтно-просторової композиції об'єкта та буфером між вуличною мережею та парковою екосистемою. Загальна площа озеленення становить 444,70 м², що складає 18,4% від загальної площі території проектування. Проектом передбачено влаштування стійких до навантажень газонів із суміші багаторічних злакових трав. Уздовж східної межі та з боку тимчасових парковок запроектовано рядову та групову посадку декоративних широколистяних дерев (клен, липа) та низькорослих кущів (спірея, форзиція), які створюють щільний природний шумо- та пилозахисний екран. Вибір рослин здійснювався з урахуванням кліматичних умов ІІВ району та їхньої газостійкості.

Вхідна зона та зони відпочинку обладнуються малими архітектурними формами: лавками анатомічної форми, смітниками та сучасними енергоефективними торшерами зовнішнього освітлення, що працюють у вечірній час. [26]

2.5. ¹⁴ **Техніко-економічні показники генерального плану No 3/п Найменування показника** **Одиниці виміру** **Значення показника**

12 **Площа земельної ділянки** м² 2 415,00

12 **Площа забудови** м² 923,40

3 Відсоток забудови території % 38,20

4 Поверховість об'єкта поверх 3

5 Умовна висота будівлі м 6,600

6 Гранична висота будівлі м 12,600

7 Площа підземного паркінгу м² 882,90

8 Площа мощення тротуарів (бруківка) м² 784,70

9 Площа асфальтобетонного покриття м² 262,20

10 Площа ландшафтного озеленення м² 444,70

11 Відсоток озеленення ділянки % 18,40

2.6. Висновки до розділу 2

Проаналізувавши містобудівну ситуацію та просторову структуру Лисецької громади, я зафіксувала чіткий інфраструктурний дисбаланс: діючий адміністративний сектор селища функціонує повністю відірвано від культурно-дозвілєвої сфери, яка досі територіально прив'язана до морально застарілої будівлі в селі Старий Лисець. Через лінійний характер забудови вздовж вулиці Січових Стрільців та суто утилітарну роль адміністративних будівель громади мешканці позбавлені простору для неформальної комунікації. Тому проєктований Будинок культури розглядається не просто як будівля, а як **«соціальний магніт»**, здатний об'єднати розрізнені установи в єдину, живу систему громадського центру. Вибір ділянки площею 2 415,00 м² в пішій доступності до річки Бистриця Солотвинська та Лисецького парку дав можливість задіяти принципи біофільного дизайну й забезпечити делікатний перехід від урбанізованого середовища до природного ландшафту. Розташування об'єкта на перетині локальних зв'язків та регіональної траси Н-09 перетворює його на доступний мультимодальний вузол для мешканців усіх сіл громади й агломерації.

На основі регламентів ДБН Б.2.2-12:2019 було сформовано диференційовану структуру генерального плану із чітким виділенням п'яти взаємопов'язаних зон. Для того щоб максимально зберегти корисну площу під ландшафтне озеленення (що за ТЕП становить 18,4%), паркувальний сектор розділено, перенісши основне навантаження у підземний паркінг площею 882,90 м². Внутрішню логістику господарської зони розроблено з урахуванням автономності процесів: заїзд для обслуговування кафе організовано з вулиці Січових Стрільців, а технічне подвір'я для сцени та підвезення декорацій винесено на менш навантажену вулицю Тараса Шевченка.

При посадці триповерхового об'єкта на майданчику дотримано нормативні протипожежні та санітарні розриви. Проєктом забезпечено відстань 8 метрів до найближчих житлових будинків садибного типу, 3 метри відступу від межі суміжних ділянок та 10 метрів від відкритих автостоянок до світлопрозорих фасадів. Закритий майданчик збору ТВП віддалений від вікон на нормативні 20 метрів та ізольований рослинним екраном. Для забезпечення цивільного захисту та пожежної безпеки із західного боку споруди передбачено проїзд шириною 3,5 м з безперешкодним виходом на вуличну мережу.

Впровадження вимог ДБН В.2.2-40:2018 дозволило сформувати повністю безбар'єрне й інклюзивне середовище. Всі входи будівлі виконані на одному рівні з землею без порогів, бортові камені в місцях перетину тротуарів понижені до 0,02 м, а розширені до 3,5 м місця для автотранспорту МГН максимально наближені до входу (на відстань до 15 м). У поєднанні з елементами тактильної навігації та рекреаційною зоною це дозволяє забезпечити комфортний і рівний доступ до культурних послуг для всіх мешканців та гостей громади.

РОЗДІЛ 3. АРХІТЕКТУРНО-ПЛАНУВАЛЬНІ РІШЕННЯ

3.1 Художньо-образна концепція

Художньо-образна концепція проекту мультимодального будинку культури в селищі Лисець базується на філософії просторової відкритості та біофільної інтеграції, виступаючи сполучною ланкою між урбанізованим середовищем селищного центру та природним ландшафтом Прикарпаття. Архітектурна ідея відображає заперечення застарілих радянських моделей закритих, монофункціональних клубів на користь дифузного, прозорого громадського простору нового покоління.

Об'ємно-просторова композиція триповерхової будівлі побудована на грі контрастів: поєднанні невагомих скляних поверхонь, які символізують прозорість демократичного суспільства, із тектонічними закритими об'ємами, що підкреслюють стабільність, міцність та безпеку сучасної громадської споруди [26].

Пластика та архітектурне оформлення фасадів тягнуть до естетики скандинавського модернізму та регіональної органічної архітектури, де функціональність планування диктує зовнішню геометрію мас. Візуальний образ будівлі, що проглядається з регіональної магістралі, формує виразний маркер ідентичності громади за рахунок використання чесних, натуральних матеріалів. Головним композиційним акцентом виступає делікатне переосмислення традиційного будівництва Передкарпаття: інтегровані у площину стін лінійні дерев'яні елементи та гонтові текстури, що перетинаються під різними кутами, створюють автентичний пластичний ритм, унеможлижуючи пряме копіювання історичних форм і підкреслюючи сучасний контекст споруди [28].

Концептуальний діалог між екстер'єром та інтер'єром реалізовано через урбаністичний прийом проміжного простору, де межа між зовнішнім вхідним подвір'ям та внутрішнім середовищем хабу нівелюється. Завдяки панорамному скління головному фасаду, внутрішній багатосвітловий атріум стає візуальним продовженням парадної площі, запрошуючи транзитні пішохідні потоки долучитися до культурних процесів закладу.

Горизонтальний лаконічний силует пласкої покрівлі гармонійно вписується у помірно горбистий рельєф селища, не домінуючи над малоповерховою житловою забудовою, а виконуючи роль архітектурного та духовного компаса Лисецької громади [30].

3.2 Функціонально-планувальна організація об'єкту проектування

Архітектурно-планувальна організація триповерхового мультимодального будинку культури в селищі Лисець базується на впровадженні кластерної матриці, що дозволяє диференціювати внутрішні технологічні процеси громадського хабу. Проектований простір має чітке горизонтальне та вертикальне структурування, спрямоване на розділення людських потоків, оптимізацію внутрішньої логістики та забезпечення автономного функціонування окремих блоків протягом дня. [14].

Культурно-видовищний сектор

Головним планувальним, технологічним та композиційним ядром будівлі виступає універсальна глядацька зала, розрахована на виконання провідної культурно-видовищної функції комплексу. Простір зали інтегрує амфітеатральну зону посадки глядачів, що забезпечує нормативні кути видимості, та розвинений сценічний комплекс із планшетом сцени, кишенями для зберігання декорацій, а також суміжним ізольованим блоком артистичних вбиралень і репетиційних кімнат. Функціональна гібридність зали дозволяє оперативно трансформувати її простір під різні експлуатаційні сценарії - від театральних перформансів, концертів та кінопоказів до масштабних загальноселищних форумів, зборів громади, святкувань, виставок та науково-практичних конференцій, що забезпечує безперервне та ефективне використання головного об'єму споруди. [14; 29].

Видовищно-репрезентативна та вхідна група приміщень.

Цей кластер зосереджений на першому поверсі будівлі й виконує функцію головного комунікаційного та соціального вузла споруди. До його складу входять вхідний тамбур, просторий вестибюль із зоною гардероба, центральне фое, яке забезпечує візуальний зв'язок між рівнями. Планувальне вирішення вхідної групи орієнтоване на безперешкодний прийом масових потоків відвідувачів у та їх швидкий розподіл по інших функціональних зонах [14].

Культурно-освітня та дозвілєво-розважальна група приміщень.

Дана група повністю винесена на другий поверх закладу і групується навколо великого розподільного фое. Кластер когнітивно-творчого розвитку та дозвілля включає кімнату для гурткових занять, інтерактивну ігрову зону, більярдний зал, а також медійно-цифрові простори - кімнату для плейстейшн та ізольовану VIP-кімнату. Подібне планувальне групування дозволяє ізолювати гучні розважальні та навчальні процеси від видовищних та адміністративних зон [13].

Група приміщень громадського харчування (Кафе).

Специфіка блоку полягає у його дворівневій структурі, пов'язаній єдиним технологічним процесом. На першому поверсі запроєктовано заготівельний виробничий цех кухні із окремим господарським входом, залу кафе та рецепцію. На другому поверсі розташована обідня зала кафе площею 127,54 м² з барною зоною. Вертикальний зв'язок між виробничою кухнею першого поверху та мийною зоною другого поверху здійснюється за допомогою малогабаритного технічного підйомника для брудного посуду площею, в той час як винесення страв відбувається сходовою кліткою в іншій частині простору, що виключає перетин чистих та брудних технологічних потоків [29].

Адміністративно-управлінська група приміщень.

Цей сектор локалізований у дальньому крилі другого поверху, що гарантує тихий режим роботи та автономність від зон масового перебування людей. Група представлена приймальною площею та робочим кабінетом адміністрації площею. Розташування кабінету забезпечує зручний доступ керівництва як до дозвілєвих зон другого поверху, так і швидкий спуск сходовими маршами до вхідної групи першого поверху [13].

Група приміщень тимчасового проживання (економльний блок).

Розміщується в межах третього поверху Будинку культури, утворюючи ізольований житловий кластер для запрошених лекторів, артистів чи офіційних гостей громади. До складу блоку входять двомісні номери типу «стандарт» один двомісний номер типу «люкс», один двомісний номер типу «економ», спеціалізований розширений номер для маломобільних груп населення (МГН) із суміжним адаптованим санвузлом, а також кімната покоївки. Побутове обслуговування поверху забезпечується наявністю окремих комор для зберігання чистої білизни та брудної білизни. Житлові кімнати мають прямий вихід на відкриті лоджії та балкони, а загальний коридор з'єднаний із відкритою рекреаційною терасою. [15].

Укриття та зона підземного паркування.

Повністю займає заглиблений підвальний поверх споруди загальною площею 882,90 м² і реалізує стратегію цивільного захисту. У звичайний період простір експлуатується як підземний автопаркінг, а при виникненні загрози трансформується у захисну споруду подвійного призначення із виділенням двох великих ізольованих залів-укриттів площею 368,08 м² та 320,12 м². Життєзабезпечення об'єкта підтримується автономними допоміжними приміщеннями: кімнатою фільтровентиляційного обладнання, пунктом керування (пожежним постом), медичним пунктом, коморою для продовольства, приміщенням зберігання питної води, а також групою санвузлів. [12].

Комунікаційний каркас будинку.

Об'єднує всі вищезазначені кластери в єдину просторову систему за допомогою горизонтальних та вертикальних комунікаційних осей.

Горизонтальні зв'язки представлені системою коридорів та ліфтових холів. Вертикальне переміщення відвідувачів забезпечується 2-ма пасажирськими ліфтами та двома незалежними монолітними сходовими клітками типу СК1. [15].

11. 3.3 Об'ємно-просторове рішення об'єкту проєктування

Об'ємно-просторова композиція триповерхового багатфункціонального будинку культури розроблена за принципом компактного блокованого закладу, що обумовлено конфігурацією земельної ділянки та необхідністю оптимізації плям забудови під ландшафтний благоустрій. Морфологічну основу споруди становить інтеграція двох взаємопов'язаних об'ємів: домінуючого триповерхового блока загальногромадського й дозвілєвого призначення та акцентованого двоповерхового блока багатфункціональної глядацької зали з адміністративними приміщеннями. Головна планувальна вісь будівлі має витягнуту конфігурацію із загальною довжиною по контуру фасадних стін 42,75 м, що забезпечує чітку фіксацію вуличного фронту та формування репрезентативного периметра громадського центру. Загальна площа забудови надземної частини становить 923,40 м², тоді як повністю заглиблений підземний ярус СГП площею 882,90 м² повторює контури несучих осей надземного каркаса, утворюючи надійний монолітний посилений базис всієї споруди [13; 14].

Вертикальне зонування та висотна композиція об'єкта підпорядковані регламентам містобудівного контексту малоповерхового селищного середовища й рельєфу Прикарпаття. Умовна висота Будинку культури становить 6,600 м, а максимальна архітектурна відмітка технічного об'єму (ліфтової шахти та вентиляційного блоку) досягає граничних 12,600 м. Силует будівлі має виразний ступінчастий (терасований) характер, що формується за рахунок перепадів висот між окремими конструктивними блоками на відмітках +6,590 м, +7,600 м, +8,610 м та +10,600 м. Таке пластичне вирішення покрівлі дозволяє уникнути монотонності сприйняття великої протяжності фасадів, забезпечує гармонійне вписування триповерхових мас у навколишній ландшафт та відкриває можливість організації ізольованої відкритої рекреаційної тераси на рівні третього поверху. [6; 29].

Динаміка фасадних площин базується на тектонічному контрасті глухих ділянок стін та масштабних світлопрозорих вітражних систем.

Панорамне скління головного фасаду у вхідній зоні візуально полегшує триповерхову структуру, забезпечуючи глибоку інсоляцію внутрішнього

простору й розмиваючи межу між інтер'єром та парадною площею. На противагу лінійному склінню, бічні фасади отримали оригінальну геометричну пластику за рахунок використання ритмічних рядів трикутних віконних прорізів та виразних перехресних лінійних елементів дерев'яного гонту. Поєднання таких різнотипних елементів створює складну гру світла й тіні, підкреслює автентичний характер архітектури Прикарпаття у сучасній інтерпретації та формує унікальний, впізнаваний образ об'єкта з усіх видових точок селища Лисець та регіональної траси Н-09. [29].

3.4 Техніко-економічні показники

№ з/п	Найменування показника	Одиниці виміру	Значення показника
1	Площа земельної ділянки	м2	2 415,00
2	Площа забудови	м2	923,40
3	Відсоток забудови території %		38,20
4	Поверховість об'єкта	поверх	3
5	Умовна висота будівлі	м	6,600
6	Гранична висота будівлі	м	12,600
7	Площа підземного паркінгу (Укриття)	м2	882,90
8	Будівельний об'єм - вище позначки ±0,00	м³	13 240,00
	- нижче позначки ±0,00	м³	10 150,00
			3 090,00

3.5 Висновки до розділу 3

Розробка архітектурно-планувальних та об'ємно-просторових рішень Будинку культури в селищі Лисець дозволила сформувати цілісну, функціонально гнучку структуру, яка повністю відповідає сучасній парадигмі проектування європейських громадських хабів.

Запроектована художньо-образна концепція вдало поєднує принципи скандинавського мінімалізму (панорамне скління, open-space рішення, прозорість об'ємів) із делікатним переосмисленням прикарпатської регіональної автентичності через інтеграцію елементів дерев'яного гонту в площину вентиляованого фасаду. Будівля гармонійно вписується у малоповерховий контекст селища, виконуючи роль просторового орієнтира громадського центру.

Впровадження кластерного методу планування забезпечило чітке структурування приміщень на сім незалежних технологічних груп із розділенням людських потоків. Винесення видовищного ядра на перший поверх, розважально-освітнього - на другий, а житлового (готельного) - на третій ярус дозволяє експлуатувати окремі блоки автономно в різний час доби, що суттєво підвищує загальну економічну та енергетичну ефективність об'єкта.

Проектне рішення підземного ярусу площею 882,90 м² успішно реалізує стратегію цивільного захисту як споруда подвійного призначення. Об'ємно-планувальна структура паркінгу розрахована на оперативну трансформацію у два зали-укриття (368,08 м² та 320,12 м²) з повноцінним комплексом автономного життєзабезпечення (медпункт, фільтро-вентиляційна камера, пункт керування, запаси води та їжі), що гарантує безпеку населення громади у кризові періоди.

Матеріали зовнішнього та внутрішнього опорядження підібрані відповідно до суворих вимог зносостійкості, пожежної безпеки (використання мінвати класу НГ) та акустичного комфорту (облицювання глядацького залу перфорованими панелями). Повна відсутність порогів, проектування інклюзивного ліфта, розширених санвузлів на кожному рівні та спеціалізованого готельного номера дозволили створити 100% безбар'єрне середовище, засноване на засадах універсального дизайну громадських споруд.

РОЗДІЛ 4. КОНСТРУКТИВНЕ РІШЕННЯ І БУДІВЕЛЬНО-ОЗДОБЛЮВАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ

Конструктивна система та несучий каркас

Просторова жорсткість, інженерна стабільність та стійкість каркасу триповерхової будівлі будинку культури забезпечуються комбінацією монолітного залізобетонного каркаса та жорстких дисків перекриття. Основний планувальний крок колон наземної частини становить 6×6 м, що дозволяє раціонально й гнучко організувати внутрішній простір кімнат, залів та адміністративних кабінетів. Перетин несучих вертикальних елементів (колон) основного триповерхового об'єму прийнято розміром 400×400 мм, тоді як для об'ємів прибудови використано колони перетином 300×300 мм. [19; 20].

Особливістю конструктивного вирішення зони великих прольотів над глядацьким залом є використання легких сталевих ферм із паралельними поясами, які спираються на несучі колони каркаса, забезпечуючи перекриття значного радіуса без встановлення проміжних опор [19; 20].

Фундаменти та гідроізоляція підземної частини

Зважаючи на гідрогеологічні умови Передкарпатського артезіанського басейну та близькість ділянки до заплавних терас річки Бистриця Слотвинська, як основний тип фундаменту під усім підземним поверхом прийнято суцільну монолітну залізобетонну плиту товщиною 350 мм. Для запобігання капілярному підняттю вологи, підтопленню та руйнуванню залізобетону під впливом сезонних коливань ґрунтових вод, передбачено влаштування комплексної гідроізоляції підземної споруди подвійного призначення відповідно до діючих нормативних вимог. Гідроізоляційний захист включає укладання багатшарового водонепроникного килима на основі полімерних мембран по зовнішньому контуру підвальних стін, що повністю нівелює ризики появи вологості в зоні укриття та автопаркінгу [11].

Стіни, внутрішні перегородки та перекриття

Зовнішні огорожувальні стіни надземних поверхів запроектовані із заповненням простору монолітного каркаса газобетонними блоками товщиною 300 мм. Нормативний теплозахист та енергоефективність громадського хабу забезпечується шаром зовнішнього мінераловатного утеплювача товщиною 150 мм, який за вимогами протипожежної безпеки належить до класу негорючих матеріалів (НГ). Внутрішній простір поверхів розподілено за допомогою перегородок товщиною 100 мм, які виконуються у трьох технологічних варіантах: газобетонні блоки (для вологих зон, санвузлів та інженерних кімнат), гіпсокартонні системи на металевому каркасі з внутрішнім звукоізоляційним мінераловатним наповненням та світлопрозорі скляні конструкції (в атріумі та лфтових холах). [10; 21; 7].

Міжповерхове перекриття виконано зі збірних круглопорожнистих залізобетонних плит товщиною 220 мм, які формують жорсткий горизонтальний диск, що перерозподіляє експлуатаційні навантаження на колони каркаса. Монолітна залізобетонна плита перекриття підземного паркінгу товщиною 350 мм виконує функцію протипожежного перекриття 1-го типу, що відокремлює підземний ярус споруди подвійного призначення від надземних с блоків Будинку культури. Відповідно до регламентів протипожежного захисту громадських будівель II ступеня вогнестійкості, дане конструктивне рішення забезпечує нормативну межу вогнестійкості за класом REI 150. [7].

Покрівля та система водовідведення

Конструкція даху над основним триповерховим об'ємом будинку культури прийнята пласкою неексплуатованою зі спокійним ухилом у бік водостічних елементів. Як основний матеріал водоізоляційного килима покрівлі використано багатшарову полімерну ПВХ-мембрану. Відведення

атмосферних опадів та талих вод із площі даху передбачено через систему внутрішніх водостічних воронок, які обладнуються автоматичним електропідігрівом у зимовий період [22].

Вертикальні комунікації та світлопрозорі конструкції

Вертикальні комунікаційні зв'язки у сходових клітках типу СК1 виконуються у вигляді монолітних залізобетонних маршів та площадок, що гарантує високу міцність і нормативну вогнестійкість на шляхах евакуації. Огороджувальні конструкції ліфтових шахт запроєктовані з монолітного залізобетону товщиною 300 мм. Світлопрозорі огороження головного фасаду та зони центрального атриуму виконуються на основі стійково-ригельних алюмінієвих профільних систем, тоді як для інших фасадних площин передбачено металопластикові профілі. Засклення всіх прорізів здійснюється двокамерними склопакетами з енергозберігаючим склом, що оптимізує теплотехнічні показники споруди. Головні вхідні двері запроєктовані з використанням ударостійких панелей з текстурою під натуральне дерево, що відповідає санітарно-гігієнічним та евакуаційним регламентам громадських просторів, а для технічних приміщень, вентиляційних камер та виходів із підземного паркінгу передбачено встановлення сталевих протипожежних дверей із межею вогнестійкості EI 60 [13; 15].

Зовнішнє та внутрішнє оздоблення будинку

Зовнішнє архітектурно-художнє оздоблення фасадів базується на поєднанні сучасних та автентичних матеріалів. Застосовано систему навісного вентиляованого фасаду з облицюванням великорозмірними HPL-панелями, яка комбінується з ділянками тонкошарової декоративної штукатурки за технологією «мокрый фасад». Для візуальної інтеграції об'єкта в природний контекст Лисецької громади окремі фрагменти стін та виносних карнизів оздоблюються елементами з натуральної деревини (дерев'яний гонт), обробленої антипіренами. Внутрішнє оздоблення підлог передбачає укладання зносостійкого керамограніту в зоні парадного вестибюля та атриуму, високоміцного кварцвінілу - у готельних номерах і гурткових класах, а для підземного паркінгу прийнято безпілову полімерну наливну підлогу. Оздоблення внутрішніх стін включає використання звукопоглинальних акустичних панелей у багатофункціональному залі, фарбування акриловими сумішами в кабінетах та декоративну штукатурку в рекреаційних зонах [29].

РОЗДІЛ 5. ⁴ПРОТИПОЖЕЖНІ ЗАХОДИ

5.1. Обмеження поширення пожежі в будинках ззовні та в середині

При розробці об'ємно-просторового рішення триповерхового мультимодального будинку культури в селищі Лисець закладено комплексні архітектурно-конструктивні заходи, спрямовані на локалізацію вогню та мінімізацію ризиків його поширення [7].

Виходячи з поверховості, умовної висоти будівлі 6,600 м та граничної висоти 12,600 м, для об'єкта прийнято II ступінь вогнестійкості [7].

З метою запобігання поширенню небезпечних факторів пожежі між функціональними блоками споруди розділено на протипожежні відсіки.

Підземний поверх площею 882,90 м², який суміщає функції автопаркінгу та захисної споруди цивільного захисту подвійного призначення, виділено в окремий протипожежний відсік протипожежними стінами 1-го типу з межею вогнестійкості REI 150 та протипожежним перекриттям REI 180 [7].

Внутрішнє обмеження вогню в межах надземних поверхів досягається використанням сертифікованих будівельних конструкцій та перегородок .

Усі міжсекційні та не несучі стіни в межах поверху, а також перегородки, що відокремлюють загальні евакуаційні коридори, фойє та вестибюль від гурткових кімнат та адміністративних приміщень, запроєктовано із класом вогнестійкості не менше EI 60 [7].

Вбудований технологічний блок кухні кафе відокремлюється від решти громадського простору протипожежними перегородками 1-го типу (EI 45) та протипожежними перекриттями. Двері технічних приміщень (електрощитової, вентиляційних камер тощо), а також двері, що ведуть на евакуаційні сходові клітки, передбачені протипожежними 1-го типу з межею вогнестійкості не менше EI 60, тоді як вхідні двері до кабінетів персоналу запроєктовані з межею вогнестійкості EI 30. [7]

Для обмеження поширення пожежі ззовні будівлі по фасаду передбачено використання виключно негорючих матеріалів (класу НГ) для зовнішнього утеплення та оздоблення стін. Оскільки конструктивне рішення покрівлі передбачає перепади висот між сценічною коробкою, основним триповерховим об'ємом та двосвітловими зонами, на перепадах висот покрівлі запроєктовано сталеві пожежні драбини типу П1 для безперешкодного доступу пожежно-рятувальних підрозділів [7].

Всі матеріали покриття даху мають відповідні показники стійкості до поширення вогню, що виключає ризик займання покрівлі при зовнішньому тепловому впливі.

Активний протипожежний захист об'єкта забезпечується комплексом інженерних систем. У підземному паркінгу, який одночасно слугує захисною спорудою під час надзвичайних ситуацій, передбачено влаштування системи автоматичного порошкового пожежогасіння та автоматичної пожежної сигналізації [17].

Усі інші приміщення Будинку культури, включаючи глядацький зал, атриум та адміністративний блок, обладнуються системою автоматичної пожежної сигналізації та автоматизованою системою керування евакуацією людей (СОУЕ) [4]. Крім того, проектом передбачено монтаж системи внутрішнього протипожежного водопроводу з розміщенням пожежних кран-комплектів у шафах на кожному поверсі споруди, витрата води в яких розрахована на локалізацію можливого осередку займання в зальних просторах. [17]

Для запобігання задимленню шляхів евакуації та видалення токсичних продуктів згоряння запроєктовано примусову систему видалення диму та гарячих газоподібних продуктів з цокольного (підземного) поверху, а також із коридорів та простору центрального атриуму. Протидимний захист ліфтових шахт забезпечується за рахунок автоматичного створення надлишкового тиску повітря під час пожежі, що блокує проникнення чадного газу в суміжні яруси. [17]

З метою захисту від руйнівного впливу атмосферних розрядів та попередження виникнення пожеж від ударів блискавки, на покрівлі будинку культури передбачено влаштування повноцінної системи блискавкозахисту [24].

5.2 Забезпечення безпечної евакуації людей

Евакуація людей із триповерхової будівлі мультимодального будинку культури запроєктована з урахуванням об'ємно-просторових параметрів споруди (умовна висота - 6,600 м, гранична висота - 12,600 м) та розрахована на повне звільнення приміщень до моменту настання критичних меж небезпечних факторів пожежі [7].

Розрахунок евакуаційних шляхів виконано на основі сумарної місткості глядацького залу, універсальних зальних просторів, готельних номерів та гурткових приміщень при їх одночасному максимальному заповненні відвідувачами й персоналом. Безпечне виведення людей із надземних поверхів забезпечується через дві самостійні, розосереджені ¹⁸сходові клітки типу СК1 (внутрішні) ¹⁶з природним освітленням через вікна в **зовнішніх стінах**), що мають ізольовані виходи безпосередньо назовні на прилеглу територію [7].

Ширину евакуаційних проходів, загальних коридорів та сходових маршів прийнято з урахуванням упередження утворення щільних людських потоків під час екстреної ситуації. Для магістральних коридорів і зон фойє-атріуму нормативна ширина становить не менше 1,8 м, а геометричні параметри дверних прорізів на шляхах евакуації встановлені на рівні не менше 1,2 м для приміщень із масовим перебуванням людей та 0,9 м -

для кабінетів адміністративного блоку. Усі двері, що розташовані на шляхах евакуації, не мають запорів, які неможливо відкрити зсередини без ключа, та відчиняються виключно в напрямку виходу з будівлі [13].

В оздобленні стін, підлог та стель евакуаційних коридорів, вестибюлів та сходових кліток повністю виключено використання горючих матеріалів з високою токсичністю або димоутворювальною здатністю.

Для готельних номерів, розташованих у структурі третього поверху будинку культури та призначених для тимчасового проживання запрошених артистів, лекторів чи персоналу, передбачено специфічні варіанти евакуації [1, 3]. Окрім основного розрахункового шляху руху, який пролягає через загальні коридори блоку безпосередньо у внутрішні сходові клітки типу СК1, для готельного сектору запроєктовано додаткові аварійні виходи на відкритий простір. Таке рішення виконує роль другого аварійного виходу та здійснюється через дверні прорізи житлових кімнат назовні - на відкриті балкони [7].

Балкони третього поверху мають глибину 1500 мм, що задовольняє вимоги нормативних документів та забезпечує безперешкодне маневрування й розворот крісла колісного. На кожній з балконних конструкцій передбачено влаштування спеціалізованих протипожежних зон (безпечних відстійників) із геометричними параметрами в плані 1200×1200 мм. Ці зони призначені для тимчасового перебування людей у разі блокування виходів у загальний коридор [7].

Особливі умови безпеки передбачені для підземного поверху площею 882,90 м², що поєднує функції паркінгу та захисної споруди цивільного захисту підійного призначення. Евакуація з цього рівня організована автономно від надземної частини закладу через окремі розосереджені виходи, які ведуть безпосередньо назовні, що виключає перетин потоків людей і блокування шляхів [12].

Для маломобільних груп населення (МГН) евакуаційні маршрути виконані безбар'єрними, без утворення порогів чи перепадів висот, які перевищують 0,02 м. Для транспортування таких осіб передбачено застосування автономних мобільних гусеничних підйомників або спеціалізованих евакуаційних крісел, що адаптовані для плавного переміщення по ходових елементах сходів за рахунок затискних або гусеничних механізмів. На кожній евакуаційній сходовій клітці типу СК1 (поблизу зон безпеки) визначено фіксовані місця для постійного зберігання таких пристроїв, що дозволяє черговому персоналу комплексу оперативно провести фіксацію стандартного крісла колісного або пересадити особу та здійснити її контрольований спуск під кутом нахилу маршу без застосування надмірних фізичних зусиль [15; 7].

5.3 Укриття

Захисна споруда цивільного захисту у структурі підземного поверху будинку культури в селищі Лисець розробляється як споруда подвійного призначення (СПП) із відповідними захисними властивостями. Об'єкт повністю заглиблений, що забезпечує необхідний рівень захисту від дії ударної хвилі, уламкових уражень та світлового випромінювання [12].

У мирний час приміщення підземного поверху загальною площею 882,90 м² експлуатуються як підземний автопаркінг, а в особливий період або у разі виникнення надзвичайних ситуацій оперативно трансформуються для переховування населення громади [6].

Об'ємно-просторова структура підземного поверху базується на чіткому розділенні простору на основні та допоміжні приміщення згідно з функціональними вимогами до споруд подвійного призначення. До складу основних приміщень входять два ізольовані зали: перша зона площею 368,08 м² та друга зона площею 320,12 м². Сумарна площа основних залів становить 688,20 м², що дозволяє забезпечити розміщення людей із дотриманням нормативних показників питомої площі на одну особу. Конструктивний крок колон та висота приміщень розраховані на швидку евакуацію автомобілів у момент оголошення сигналу тривоги без виникнення внутрішніх затворів. [12].

Автономне функціонування об'єкта протягом нормативного часу забезпечується комплексом спеціалізованих інженерно-технічних та допоміжних приміщень. На плані виділено такі технологічні блоки: фільтровентиляційна камера площею 15,90 м² для очищення та подачі повітря, пункт керування площею 10,03 м² для координації дій та зв'язку, медичний пункт площею 9,15 м², комора для зберігання запасу продовольства площею 9,73 м², приміщення для запасу питної та технічної води площею 8,64 м², а також санітарно-гігієнічний блок площею 6,38 м² [12].

Заповнення споруди та екстрена евакуація здійснюються через два розосереджені комунікаційні вузли в протилежних частинах споруди, що виключає ризик одночасного блокування виходів. Вертикальний зв'язок із надземними поверхами забезпечується сходовими клітками типу СК1.

Для запобігання проникненню ударної хвилі або продуктів згоряння входи обладнані герметичними тамбур-шлюзами. Конструкція тамбур-шлюзів передбачає встановлення захисно-герметичних дверей, які повністю відсікають внутрішній захищений контур [17].

РОЗДІЛ 6. ⁴ ОХОРОНА НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА

6.1. Заходи щодо організації безбар'єрного середовища для людей з обмеженими можливостями

Архітектурно-планувальні та містобудівні рішення триповерхової будівлі Будинку культури в селищі Лисець та прилеглої території розроблені з чітким дотриманням принципів універсального дизайну для забезпечення безперешкодного та безпечного переміщення маломобільних груп населення, включаючи осіб із порушеннями опорно-рухового апарату, зору та слуху.

Організація зовнішнього простору ділянки передбачає влаштування головних пішохідних шляхів й тротуарів вхідної зони шириною від 1,8 до 3,0 м із поздовжніми ухилами в межах 0,5-1,5%, що повністю виключає необхідність докладання надмірних зусиль при русі на кріслах колісних. У місцях перетину пішохідних алей із транспортними проїздами технічного подвір'я та паркувальних зон виконано пониження бортового каменю до нормативної позначки 0,02 м із паралельним укладанням попереджувальних і напрямних тактильних смуг із рельєфної плитки [15; 6; 16].

Для автотранспорту відвідувачів із числа маломобільних груп у парадній зоні закладу передбачено відкриті наземні автостоянки розширеного габариту шириною 3,5 м, які розташовані на мінімальній відстані від вхідної групи - до 15 метрів. Доступ до внутрішнього простору Будинку культури реалізовано безпосередньо з рівня мощення бруківки парадного подвір'я без влаштування зовнішніх сходинок, порогів чи додаткових підйомних пандусів, що ліквідує будь-які фізичні та психологічні бар'єри на вході. Вхідні дверні блоки обладнуються пристроями автоматичного зачинення із затримкою динамічного зусилля та мають ширину полотна у просвіті не менше 1,2 м. [15; 6; 14].

Внутрішня комунікаційна структура виключає мережу коридорів з шириною проходів не менше 1,8 м, що дозволяє вільно розминутися двом кріслам колісним. Безперешкодний зв'язок між поверхами забезпечується пасажирським ліфтом інклюзивних габаритів із шириною кабіни не менше 1,1 м та глибиною 1,4 м. На випадок надзвичайних ситуацій та пожежної тривоги на сходових клітках типу СК1 передбачено зони зберігання мобільних гусеничних підйомників та евакуаційних крісел, які дозволяють персоналу оперативно здійснити безпечний керований спуск маломобільних осіб маршрутами сходів [15; 13; 7].

Усі функціональні зони БК повністю пристосовані для відвідування особами з інвалідністю. У глядацькому залі виділено спеціалізовані рівні майданчики для крісел колісних, які інтегровані в загальну зону видимості сцени та розташовані поблизу евакуаційних виходів. На кожному поверсі споруди, а також у підземній споруді подвійного влаштовано універсальні санітарно-гігієнічні кабіни, які обладнані відкидними опорними поручнями, поворотною сантехнікою, кнопками екстреного виклику допомоги та змішувачами важільного типу. [15; 14; 12].

6.2. Вплив на навколишнє середовище

Нове будівництво триповерхового мультимодального будинку культури в селищі Лисець належить до об'єктів соціокультурного призначення, які

не чинять значного негативного впливу на довкілля та не підлягають обов'язковій процедурі ⁴²цінки впливу на довкілля (ОВД). Під час експлуатації комплексу вміст забруднюючих речовин в атмосферному повітрі на межі житлової забудови не перевищуватиме встановлених гігієнічних нормативів (1 ГДК), а планувальна організація ділянки забезпечує належний мікроклімат, санітарно-гігієнічні розриви та рівні інсоляції приміщень [2].

Рівні звуку на прилеглий території у денний час не перевищують нормативні 55 дБА, а в нічний - 45 дБА. Основними джерелами шуму є інженерне обладнання та автотранспорт, що рухається суміжними вулицями. Для зниження рівнів шуму проєкtnими рішеннями передбачено використання огорожувальних конструкцій стін і вікон із підвищеними звукоізоляційними характеристиками, монтаж вентиляційних глушників, та влаштування ландшафтного озеленення, яке виконує роль захисного акустичного екрана [4].

Для захисту підземної частини від нерівномірних деформацій ґрунту та підтоплень передбачено влаштування надійної гідроізоляції фундаментів і організацію поверхневого відведення дощових стоків із ухилами 0,5-1,5% до селищної мережі. Рослинний шар ґрунту, що зніматиметься під час земляних робіт, у повному обсязі використовуватиметься для благоустрою території, а герметичність інженерних підключень водопостачання та водовідведення повністю виключає ризики хімічного чи біологічного забруднення ґрунтів і водоносних горизонтів [6; 29].

Ділянка проєктування розташована в межах населеного пункту, де відсутні цінні зелені насадження, шляхи міграції диких тварин або об'єкти природно-заповідного фонду. Для попередження аварійних ситуацій проєктом враховано сейсмічність району в 6 балів, забезпечено проїзди для пожежної техніки та витримано 8-метровий розрив до садибної забудови. Вплив на соціальне середовище є виключно позитивним завдяки підвищенню комфорту мешканців Лисецької громади, а роздільне сортування побутових відходів на обладнаному майданчику ТВП гарантує мінімальний рівень екологічного ризику [8; 7; 27].

ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ

У результаті роботи над дипломним проєктом було успішно розроблено архітектурно-будівельну концепцію сучасного багатофункціонального Будинку культури в селищі Лисець Івано-Франківської області, що дозволило комплексно вирішити актуальні містобудівні, об'ємно-планувальні, конструктивні та безпекові завдання. Проведене передпроектне дослідження виявило гостру потребу Лисецької територіальної громади, до складу якої входять селище Лисець та села Посіч, Старий Лисець і Стебник, у модернізації культурного середовища, оскільки поточна інфраструктура є просторово розірваною, а старий клуб у селі Старий Лисець повністю вичерпав свій ресурсний потенціал. З огляду на це, у проєктуванні здійснено радикальний перехід від застарілої радянської моделі закритої установи до інноваційної концепції відкритого мультимодального культурного хабу або Центру культурних послуг з open-space рішеннями.

При формуванні архітектурної логіки будівлі було детально враховано провідний світовий та вітчизняний досвід створення **«проміжних просторів»** та гнучких залів-трансформерів, зокрема приклади об'єктів Deichman Bjørvika, The Twist та Urban Camp Lviv.

Містобудівне рішення генерального плану базується на розміщенні об'єкта у південно-східній частині селища Лисець на земельній ділянці площею 2 415,00 м², яка знаходиться в зоні нормативної пішохідної доступності для понад 75% жителів центральної частини громади. Обрана локація володіє високою ландшафтною цінністю завдяки безпосередньому сусідству з Лисецьким парком та регіональним автошляхом Н-09. Вся територія закладу науково обґрунтовано розділена на п'ять взаємопов'язаних технологічних зон. При площі забудови надземної частини 923,40 м², що становить 38,20% від площі ділянки, вдалося максимізувати площу ландшафтного озеленення до 18,4% завдяки перенесенню основного транспортного навантаження у підземний паркінг площею 882,90 м². При цьому зелені насадження виконують додаткову інженерно-акустичну функцію захисного екрана від зовнішнього магістрального шуму.

Художньо-образна та об'ємно-просторова композиція триповерхової будівлі вирішена за принципом компактного блокового закладу, силует якого має виразний ступінчастий характер, що дозволяє гармонійно вписати маси у навколишній селищний ландшафт і рельєф Прикарпаття. Архітектурна естетика фасадів поєднує лаконізм скандинавського модернізму з делікатним переосмисленням регіональної автентичності, де панорамне скління контрастує з ритмічними рядами трикутних вікон та елементами традиційного дерев'яного гонту на вентиляційній системі. Внутрішній простір організовано за кластерним методом із чітким вертикальним і горизонтальним структуруванням приміщень. На першому поверсі зосереджено головне комунікаційне ядро - вестибюль, атріум, зону кафе, а також універсальну глядацьку залу-трансформер для проведення концертів, кінопоказів, виставок та загальних зборів громади. Другий поверх повністю відведено під культурно-освітній та дозвілєвий сектор із кімнатами для гуртків та ігровими зонами, поруч з якими розташований адміністративний блок. Третій поверх займає ізольований житловий кластер готельного типу для тимчасового проживання запрошених артистів або лекторів, де передбачено спеціалізований розширений номер для маломобільних груп населення.

Конструктивне вирішення будівлі забезпечує високу просторову жорсткість та інженерну стабільність завдяки комбінації монолітного залізобетонного каркаса та збірних круглопорожнистих плит міжповерхового перекриття товщиною. Покриття великого прольоту глядацького залу виконано за допомогою легких сталевих ферм без встановлення проміжних опор. Зважаючи на складні гідрогеологічні умови Передкарпатського басейну та близькість річкової заплави, основою під усім підземним поверхом прийнято суцільну монолітну залізобетонну плиту товщиною 350 мм із влаштуванням комплексної багатoshарової гідроізоляції на основі полімерних мембран. Зовнішні огорожувальні стіни надземних ярусів запроєктовані з газобетонних блоків товщиною 300 мм із шаром негорючого мінераловатного утеплювача товщиною 150 мм. Енергоефективність споруди додатково підтримується встановленням металопластикових та алюмінієвих систем із двокамерними енергозберігаючими склопакетами.

Особливе стратегічне значення у проєкті приділено питанням цивільного захисту, безпеки та інклюзивності, що перетворює Будинок культури на справжній **«культурний форпост»** громади. Повністю заглиблений підвальный поверх у звичайний період експлуатується як автопаркінг, проте при виникненні загрози оперативно трансформується у захисну споруду подвійного призначення із двома ізольованими залами-укриттями площею 368,08 м² та 320,12 м² з повним комплексом автономного життєзабезпечення. Сама будівля відповідає II ступеню вогнестійкості, підземний ярус виділено в окремий протипожежний відсік із межею вогнестійкості перекриття за класом REI 180, а активний захист забезпечується системами автоматичної сигналізації, порошкового пожежогасіння, внутрішнього водопроводу та примусового димовидалення. Для забезпечення вимог ДБН В.2.2-40:2018 на всій території та всередині будівлі створено 100% безбар'єрне середовище. Всі входи виконано на одному рівні з землею без порогів, передбачено пасажирський інклюзивний ліфт, адаптовані санвузли на кожному рівні, а також спеціалізовані місця в залі для осіб на кріслах колісних. Для екстреної евакуації маломобільних осіб по сходових маршах сходових кліток типу СК1 передбачено використання мобільних гусеничних підйомників та евакуаційних крісел.

Таким чином, успішна реалізація розробленого дипломного проєкту дозволить якісно модернізувати застарілу культурну інфраструктуру селища Лисець та прилеглих сіл, логічно завершити формування композиції архітектурного ансамблю центральної частини селища як адміністративного ядра Лисецької територіальної громади, а також надійно забезпечити населення громади автономним та безпечним об'єктом цивільного захисту.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. **Нормативно-правові акти, державні будівельні норми** та стандарти

1. **Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо формування фонду захисних споруд цивільного захисту та створення центрів безпеки»** від 29.07.2022 р. No 2486-IX.
2. **Закон України «Про оцінку впливу на довкілля»** від 23.05.2017 р. No 2059- VIII (редакція від 01.01.2024 р.).
3. Постанова Кабінету Міністрів України **«Про затвердження Державного стандарту надання безоплатних культурних послуг»** від 01.12.2021 р. No 1271.
4. Наказ МОЗ України від 22.02.2019 р. No **23/63 «Державні санітарні норми допустимих рівнів шуму в приміщеннях житлових та громадських будинків і на території житлової забудови»**.
5. **СП 173-96. Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів** України. - К. : МОЗ України, 1996. - 48 с.
6. **БН Б.2.2-12:2019. Планування та забудова територій.** - К. : Мінрегіон України, 2019. - 184 с.
7. **БН В.1.1-7:2016. Пожежна безпека об'єктів будівництва. Загальні вимоги.** - К. : Мінрегіон України, 2016. - 43 с.
8. **БН В.1.1-12:2014. Будівництво в сейсмічних районах України.** - К. : Мінрегіон України, 2014. - 112 с.
9. **БН В.1.1-31:2013. Захист територій, будинків і споруд від шуму.** - К. : Мінрегіон України, 2013. - 65 с.
10. **БН В.1.2-11:2021. Основні вимоги до будівель і споруд. Енергозбереження та енергоефективність.** - К. : **Міністерство розвитку громад та територій України, 2022.** - 42 с.
11. **БН В.2.1-10:2018. Основи та фундаменти будівель** і споруд. Основні положення. - К. : Мінрегіон України, 2018. - 46 с.
12. **БН В.2.2-5:2023. Захисні споруди цивільного захисту** / **Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури України.** - К., 2023. - 124 с.
13. **БН В.2.2-9:2018. Громадські будинки та споруди. Основні положення.** - К. : Мінрегіон України, 2018. - 52 с.
14. **БН В.2.2-16:2019. Культурно-видовищні та дозвіллі заклади** / Мінрегіон України. - К. : ДП «Укрархбудінформ», 2019. - 87 с.
15. **БН В.2.2-40:2018. Інклюзивність будівель і споруд. Основні положення** / Мінрегіон України. - К. : ДП «Укрархбудінформ», 2018 (з урахуванням Змін No1 від 2022 р.).
16. **БН В.2.3-5:2018. Вулиці та дороги населених пунктів.** - К. : Мінрегіон України, 2018. - 52 с.
17. **БН В.2.5-56:2014. Системи протипожежного захисту.** - К. : Мінрегіон України, 2014. - 122 с.
18. **БН В.2.5-67:2013. Опалення, ventilation та кондиціонування.** - К. : Мінрегіон України, 2013.
19. **БН В.2.6-98:2009. Бетонні та залізобетонні конструкції. Основні положення.** - К. : Мінрегіон України, 2009. - 71 с.
20. **БН В.2.6-198:2014. Сталеві конструкції. Норми проектування.** - К. : Мінрегіон України, 2014. - 198 с.
21. **БН В.2.6-31:2021. Теплова ізоляція будівель.** - К. : Мінрегіон України, 2021. - 98 с.
22. **БН В.2.6-220:2022. Покрівлі будівель і споруд.** - К. : **Міністерство розвитку громад та територій України, 2022.** - 65 с.
23. **ДСТУ-Н Б В.1.1-27:2010. Захист від шуму в приміщеннях засобами звукопоглинання та звукоізоляції** / Будівельна кліматологія. - К. : Мінрегіон України, 2010. - 124 с.
24. **ДСТУ EN 62305:2012. Блискавкозахист (частини 1-4).** - К. : Мінекономрозвитку України, 2012. - 210 с.

II. Наукова періодика, монографії та статті

1. Ковальська Г. Л., Булах І. В. Трансформація громадських просторів центрів культурних послуг в умовах децентралізації // Містобудування та територіальне планування : наук.-техн. зб. - К. : КНУБА, 2022. - Вип. 80. - С. 145-154.
2. Панченко Т. Ф. Містобудівні аспекти формування культурно-дозвіллівих центрів у сільській місцевості // Містобудування та територіальне планування. - 2022. - No 79. - С. 112-120.
3. Рибчинський О. В. Архітектура громадських будівель у контексті сталого розвитку громад / **Сучасні проблеми архітектури та містобудування : наук.-техн. збірник.** - К. : КНУБА, 2021. - Вип. 61. - С. 88-97.
4. Спелцов О. С. Архітектура цивільних будівель. Книга 1. Громадські будівлі. Основи проектування : підручник. - К. : А+С, 2021. - 340 с.
5. **Carmona M. Public Places Urban Spaces: The Dimensions of Urban Design.** - 3rd ed. - London : Routledge, 2021. - 690 p.
6. **Jones P., Evans J. Urban Regeneration in the UK: Theory and Practice.** - London : SAGE Publications, 2021.
7. **Mell I. Global Green Infrastructure: Lessons for successful policy-making, investment and management.** - London : Routledge, 2020. - 242 p.
8. Snohetta: People, Process, Projects. - Oslo : Forlaget Press, 2021. - 300 p.

III. Інтернет-ресурси та електронні джерела

1. Будинок культури с. Старий Лисець. Культурно-мистецький центр Лисецької селищної ради : офіційний сайт. URL: https://kultura-tsm.at.ua/index/bk_s_starij_lisec/0-90.
2. Загадарчук Г. М. Будинок культури // Енциклопедія Сучасної України : енциклопедія [електронна версія] / ред. **М. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк та ін.** - К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2004. - Т. 3. URL: <https://esu.com.ua/article-36283>.
3. Лисець сайт селища | Івано-Франківський район | Івано-Франківська область | Україна - mistaUA. URL: <https://mista.ua/%D0%A3%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D0%B0%D0%86%D0%B2%D0%B0%D0%BE-%D0%A4%D1%80%D0%B0%D0%BD%D0%BA%D1%96%D0%B2%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B0%D0%BE%D0%B1%D0%BB%D0%B0%D1%81%D1%82%D1%8C/%D0%A2%D0%B8%D1%81%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D0%B8%D1%86%D1%8C%D0%BA%D0%B8%D0%B9%D1%80%D0%B0%D0%B9%D0%BE%D0%BD%D0%9B%D0%B8%D1%81%D0%B5%D1%86%D1%8C>.
4. Лисець - Енциклопедія Сучасної України. URL: <https://esu.com.ua/article-54915>.
5. Лисецька селищна рада : офіційний сайт. URL: <https://lss.gov.ua/structure/>.
6. Нечипоренко Л. В. Функції будинку культури в соціокультурному середовищі сьогодення. URL: <https://doi.org/10.31516/2410-5325.064.16>.
7. Urban Camp Lviv: Офіційний звіт про реалізацію молодіжного хабу (2023-2025). URL: <https://www.streetculture.net/urbancamp>.

